

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Sausis - January 6, 1967

Nr. 2

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Žiema Lietuvos miškuose...

Praėjusieji metai neatnešė apčiuopiamų permainų

1966-tieji metai Lietuvoje praėjo neatnešę lie-
tuvų tautai apčiuopiamų
permainų nei politi-
nė padėty. nei kasdie-
niniame gyvenime. Vie-
nintelė šiek tiek vėta
paminėti permaina tai
-- ne tiek iš malonės,
kiek iš reikalo -- įves-
ta nauja žemdirbių atly-
ginimo tvarka. Kaip vi-
soj Rusijos imperijoje,
taip ir jos kolonija pa-
vertoji Lietuva nuo šių
metų vidurvasario yra
įsakyta mokėti kolcho-
zų kumečiams vadina-
majį garantuotą atlygi-
nimą, prisilaikant Mask-
vos nurodytų normų.

Prieš šešis mėnesius
buvo įtikinėjama, kad
žemdirbių atlyginimas
pakeliamas kone kelerio-
pai. Bet dabar tie patys
to padidinimo gyreliai be-
vertina jį 14. nuosimčių.
(Žr. Tiesos ved. str.
gruodžio 21). Spren-
džiant iš nustatytų nor-
mų, paprasto žemdirbio
uždarbis dabar tenai tu-
ri siekti maždaug
tarp 312 ir 540 rublių
per metus. Tad mena-
mai pasiektasis 14 nuo-
simčių padidėjimas te-
duoda nuo 38 iki 66 rub-
lių per metus arba maž-
daug nuo 3 iki 5 su puse
rublio per mėnesį. Tad
padidėjimas bus toli gra-
žu neišėjęs toks apčiuo-
piamas, kaip buvo vaiz-
duotas vasarą, prane-
šant "linksmą žinią".

Dabartinis atlygini-
mas, -- jeigu jis iš tik-
rųjų toks, koks normose
numatytas, -- maždaug
prilygtų nepriklausomos
Lietuvos laikų žemės
ūkio samdinių algoms,
mokėtoms litais (skai-
tant dabartinio rublio ver-
tę maždaug panašią į ano
meto lito). Bet tarp tų
algų ir dabartinių atly-
ginimų lieka dar labai
svarbus skirtumas.

Anuomet samdiniai gau-
davo ne tik algą (su grū-
dų ar išeiginio drabužio
priedu), bet gaudavo ir
visą išlaikymą: darbo
drabužius (su avalyne ir
baltiniais), nakvynės vie-
tą samdytojo namuose ir
maistą, paprastai tą pa-
tį, kaip samdytojo. Da-
bar imperijos dvarų sam-
diniai gauna tik atlygini-
mą ir daugiau nieko.
Vietoj išlaikymo, leidžia-
ma naudotis (tam, kas tu-
ri) sava troba ir 60 arų
(beveik pusantro akro)
žemės sklypeliu visai
šeimai, nepaisant, keli
šeimos nariai dirba kol-
choze. Suprantama, kad
esant tokiame atlyginimo
lygiui, nė 14 nuosimčių
padidėjimas labai apčiuo-
piamai nepraturtina.

Be to, tas "praturtė-
jimas" dar ir dėl kitos
priežasties nublanksta,
būtent, kai paaiškėja,
kad net ir už tą nežymų
priedelį nepavyksta gau-
ti reikiamų prekių (Kai-
mo žmonės dar dažnai
parduotuvėse išgirsta:
Nėra, neturime", -- ne-
seniai rašė Valstiečių
Laikraštis). Tik vienos
prekės niekad ir niekur
nepristinga -- degtinė.
Kai žmogus negauna nu-
sipirkti to, ko jam reikia,
tokiose aplinkybėse su-
sideda stipri pagunda "at-
liekamą" pinigą prager-
ti ir bent tuo pajusti "ge-
rovės pakilimą"...

Daugiausia kalbų pra-
ėjusiais metais Lietuvoje
(irgi lygiagrečiai su Ru-
sija) buvo apie kovą prieš
chuliganizmą, nes padau-
žų, mušeikų ir net žudi-
kų siautėjimas pasiekė
jokiais taikos metais dar
neregėto masto. Išleis-
ta naujų, daug griežtes-
nių nuostatų padaužoms
bausti, buvo eilė bylų
teismuose ir sunkių nu-
baudimų. Neperdidžiau-

sia paguoda iš tos aplin-
kybės, kad sugautųjų tos
rūšies "didvyrių" pa-
vardžių tik mažuma bu-
vo lietuviškų.

Nežinia, ar kad pa-
dažos dėl bausmių bai-
mės kiek nušėiuvo, ar
tik kad laikraščiai susi-
laiko rašę apie jų žy-
gius, bet į metų paba-
igą atrodė, lyg padaužų
klauskimas Lietuvoje bū-
tų apimęs. Tačiau prieš
paskutiniame praėjusių-
jų metų Literatūros ir
Meno numeryje (51) vie-
na (dar iš nepriklausom-
ybės laikų išlikusi) mo-
kytoja rašė:

"Ar ne per daug pavir-
šutiniškai tikimės iš-
rausią viso pikto šak-
nis, jei pasodinsime chu-
liganus už grotų, siūsi-
me į kolonijas, kiekvie-
noje gatvėje pastatysi-
me patrulius, kurie nu-
statytu laiku visus skry-
bėlėtus ir su gitaromis
išgainios. Bet kur? Gal
mes manome, kad stai-
gia jie, įgąsdinti nuo ry-
to iki vakaro rymos prie

knygų ir kals matemati-
kos formules? ... Įsigi-
linkime į šių paklydusių
jaunuolių biografijas.
Tragedijos siūlo galą be-
veik visada aptiksime
šeimoje. Palaidas tėvų
elgesys, nuolatiniai gir-
tavimai, peštynės, bar-
niai, sukčiavimai, viso-
kios rūšies kombinaci-
jos -- tai piktžolės, ku-
rios nuodija jauno žmo-
gaus sielą".

Jaunuolių tragedijos
siūlo galą mokytoja ap-
tiko, bet čia ir sustojo.
(Nukelta į 2 psl.)

**ŽINIOS, KAD PER ŠIAURINIO VIETNAMO
BOMBARDAVIMĄ NUKENČIA IR CIVILIAI,
KIEK SUJAUDINO AMERIKIEČIŲ SPAUDĄ,
NORS SUNKU BUVO TIKĖTIS, KAD GALETŲ
BŪTI KITAIP. — VIETNAME IR AMERIKIE-
ČIAI, IR SOVIETAI BANDO SAVO NAUJUS
GINKLUS IR TAKTIKĄ, TAČIAU KOL KAS
NEPASIRODĖ SU PAČIAIS NAUJAISIAIS IŠ-
RADIMAIS.**

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

New York Times redak-
toriaus Harrison E. Salis-
bury reportažai iš Hanoi,
kuriuose jis pranešė apie
gana didelius nuostolius ci-
vilių gyventojų tarpe, su-
kėlė nemažą susidomėjimo
Amerikoje. Pentagonui pri-
kišama, kad jis skelbęs ne-
tiesą, teigdamas, kad ame-
rikiečiai bombarduoja tik
karinius taikinius. Oficialus
paaiškinimas buvo toks,
kad bombos taikomos į ka-
rinius taikinius. Jei dėl to
nukenčia civiliai, tai dėl to,
kad tie kariniai taikiniai
yra apgyventose vietovėse.

Kad civiliai gyventojai
turi patirti nuostolius avia-
cijos kare, dėl to negali bū-
ti jokios abejonės. Jų iš-
vengti neįmanoma, nors
šiam kare tai daryti ame-
rikiečių lakūnams ir buvo
įsakyta. Tačiau to įsakymo
lakūnams gana sunku visai
tiksliai ir visose aplinkybė-
se laikytis. Reikals tame,
kad šiaurinis Vietnamas,
sovietų dėka, turi pačią ge-
riausią iki šiol kur nors vei-
kusią priešlėktuvinės ap-
saugos sistemą. Skaičiuoja-
ma, kad šiaurinis Vietna-
mas šiaandien turi per 9.000
priešlėktuvinių pabūklų, ku-

riems talkininkauja dar per
150 priešlėktuvinėm rake-
tom leisti instaliacijų bei
200 MIG naikintuvų.

Raketos kol kas pasirodė
nelabai pavojingos lėktu-
vams. Iki šiol tų raketų į
amerikiečių lėktuvus buvo
paleista netoli tūkstančio,
tačiau jos numušė tik 23.
Bet raketos verčia puolan-
čius lėktuvus skristi gana
žemai, žemiau 3.000 mtr., o
toje aukštumoje jie būna
priešlėktuvinės artilerijos
auka. O kai lėktuvus puola
kokį nors smulkų taikinį,
jis turi sumažinti savo
greitį bent iki 500 km. per
valandą ir tada jis gali tap-
ti paprastų pėstininkų gink-
lų auka.

Šiaurės Vietnamo avia-
cija, kurios lakūnai buvo pa-
ruošti sovietų aviacijos ap-
mokymo centre Bataiske,
laikosi tokios taktikos. Jie
paprastai pakyla pasitūkti
amerikiečių lėktuvų, bet
kai tie juos pastebėję pasi-
ruošia kovai ir atspalaido-
ja nuo savo bombų, jas iš-
mesdami, kur pasitaiko,
MIG'ai paprastai iš kovos
pasitraukia, nes amerikie-
čių lėktuvai ir jų apginkla-
vimas yra pranašesni.

Kaip tik tai ir paaiškina,
kodėl nukenčia ir civiliai
taikiniai. Kartais prisieina
bombų "atsikratyti", kad pa-
siruošus kovai su naikintu-
vais, o be to į žemę turi
grįžti ir priešlėktuviniai svie-
diniai ar jų liekanos.

Geriausiai šiauriniame
Vietname yra ginamas ge-
ležinkelis vedęs iš Hanoi į
Kiniją. Ten 35 km. ruože
amerikiečių lakūnai suskai-
čiavo 1.108 priešlėktuvinius
pabūklus. Ką tai reiškia,
galima suprasti atsiminus,
kad Berlyną karo metu gy-
nė tik 900 pabūklų.

Turint galvoje tokią pa-
lyginti, tobulą apsigynimo
sistemą, amerikiečių nuo-
stoliai yra labai maži. Iš
1.000 skridimų į prieš te-

ritoriją negrįžo tik 3,2 lėk-
tuvai. Korėjos karo metu
tas santykis buvo 3,5, o ant-
rojo pasaulinio karo metu
net 9. Čia reikia prisiminti,
kad nors vokiečiai turėjo
vieną geriausių tuo laiku
priešlėktuvinių pabūklų --
8,8 cm. patranką, jų dau-
guma buvo naudojama fron-
te kovojant su sovietų tan-
kais, o ne ginant miestus
nuo anglų-amerikiečių bom-
bardavimų.

Rašydamas apie aviacijos
karą Vietname Der Spiegel
karinis bendradarbis ats.
pulk. Carl-Gideon von Claer,
jį lygina su Ispanijos pilie-
tiniu karu, kur Sovietų Są-
junga, Vokietija ir Italija
praktiškai bandė savo gink-
lus, tačiau susilaikė nuo pa-
čių paskutinių savo išrady-
mų karo technikoje demon-
stravimo.

Vietname amerikiečių
strateginė aviacija dar pa-
demonstravo, kaip ji moka
suklaidinti priešlėktuvines
raketas, o sovietai iš savo
pusės dar ten neparodė savo
naujausios priešlėktuvi-
nės raketos -- Sam 3, --
kuri esanti pranašesnė už
ten vartojamą Sam 2.

* JACK RUBY (RUBENSTEIN),
sensacingose aplinkybėse nu-
žudęs Oswaldą, prez. Kennedy žu-
diką, mirė sausio 3 d. toje pat
Dallas ligoninėje, kurioje mi-
rė prez. Kennedy ir jo žudikas
Oswaldas.

Jack Ruby mirė pakirstas vė-
žio ligos. Iki paskutinės minu-
tės jis tvirtino neturėjęs jokių
suokalbinių.

* Š. VIETNAMO VADOVAI
savo duotose pasikalbėjimuose
Vakary spaudai tvirtina, kad
jie leistųsi į derybas taikai at-
statyti, jei JAV sustabdytų Š.
Vietnamo bombardavimus. Ki-
toje ty pasikalbėjimų versijoje
reikalaujama visiško JAV ka-
riuomenės atitraukimo iš Viet-
namo teritorijos.

Britų vyriausybės pasiūlymas
taikos deryboms buvo atmestas,
kaip "tarnaujantis JAV agresijos
interesus".

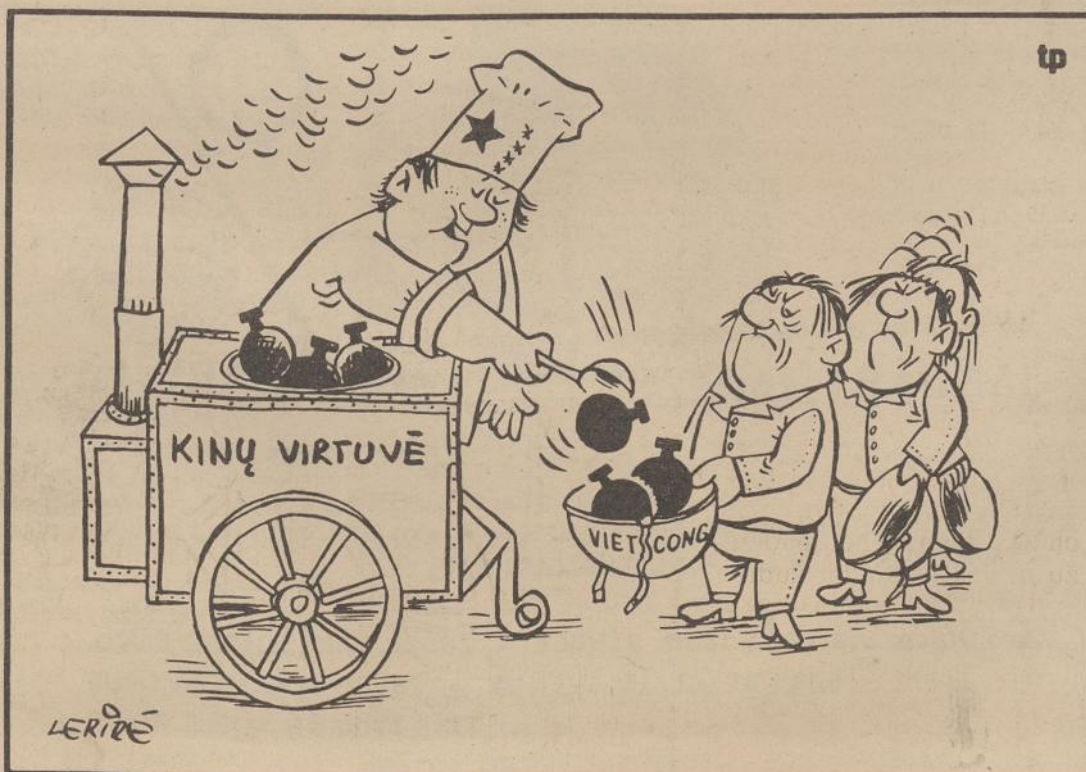
* GRUPĖ EMIGRANTŲ IŠ
Kubos ir Haiti buvo pagauti Flo-
ridoje ruošiantis persikelti į
Haitį, nuversti prezidentą Du-
valier, o iš ten kovoti su Kubos
komunistiniu režimu.

* KARDINOLAS F. SPELL-
MAN, Kalėdas praleidęs su JAV
kariais Vietname, pamokslu me-
tu pareiškė, kad "turime viličių
ir meldžiamės... jog netrukus
ateis pergalė, dėl kurios visi
Vietname ir visame pasaulyje
meldžiamės ir kurios tikimės,
nes kas nors mažiau už perga-
lę būtų neįtikima".

Į tą pamokslą reagavo Mask-
vos Izvestijos, pareiškiant, jog
tokios mintys neatitinka popie-
žiaus Pauliaus skelbiamoms tai-
kos idėjoms.

* Š. VIETNAMAS išnaudojo
Kalėdų paliaubas masiniams ka-
riuomenės sukoncentravimams
reikalingose pulki vietose. Jie
poros dienų bėgyje netrukdomai
perkėlė daugiau ginklų ir kariuo-
menės, negu normaliai tai bū-
tų atsieję per 2 mėnesius.

* CIVILINIO KARO galimy-
bių Kinijoje neišjunga US News
& World Report savo praneši-
muose iš sostinių. Atominų bom-
bų dūmais bandoma pridengti
įtemptą kovą komunistų partijos
viršinėse.

-- Kasdien vis tas pats patiekalas!...

Paskutinės II Pasaulinio karo dienos (20)

Beviltiška padėtis fronte

Vokiečių pusėje viešpatavo suirutė. Čia trūko visko. Susisiekimai šlubavo dėl benzino trūkumo. Bėgliams užplūdus kelius, kariuomenė nebegalėjo laisvai iš vienos vietos į kitą persikelti. Tas smarkiai stabdė karą veiksmus. Kariuomenės daliniai keldamiesi į kitą vietą, turėdavo palikti sunkiasias medžiagas, įskaitant ir taip būtiną artileriją. Ryšio tinklas irgi buvo suiręs. Su kai kuriomis vietomis iš viso nebebuvo galima susisiekti. Įsakymai kartais pasiekdavo dalinius, kai jų jau nebebūdavo toj vietoj. Karininkai, atvykę į frontą nerasdavo kareivių, kurie būdavo paimti nelaisvėn, arba išžudyti. Netekę vado, kareiviai nebežinodavo kur jie yra ir kas šalia jų kovoja. Tik dviejose vietose Oderio frontas dar buvo išlikęs sveikas, bet jau visas frontas braškėjo, kaip buvopratėjęs Heinrichi.

Šiaurėje trečiosios armijos vadas gen. Von Manteuffel, žvalgydamas iš lėktuvo rusų pozicijas, kur maršalo Rokosovskio armija ruošėsi puolimui, žinojo, kad jis neilgai galės atsilaukiyti prieš rusų masę. Von Manteuffel buvo šarvuotųjų armijos bešarvuotųjų vadas. Paskutiniu momentu Hitleris jam atsiuntė pastiprinimui 7-tą šarvuotųjų diviziją, bet be tankų, bepatriarankių ir be kulkosvaidžių. Tai buvo tikra vaiduoklių armija.

Nė kiek negeresni pasirodė ir Goeringo parašutininkai. Heinrichi, patyręs apie jų pasitraukimą, paskambino Goeringui:

-- Aš jums turiu ką pranešti, -- pasakė jis su pašaipa balse, -- Jūsų kariai iš Cassino, tie garsieji parašutininkai, kuriais didžiujatės, pabėgo iš kovos lauko...

Bet Goeringas nelaukė pasikalbėjimo pabaišos. Priešais jo rūmus stovėjo 24 sunkvežimiai, į kuriuos buvo kraunami brangūs pavaišai, sidabras ir senoviški baldai. Goeringas skubėjo juos nugabenti į saugesnę vietą pietuose. Kai vilkstinė apleido parką, Goeringas, atsisukęs į rūmus, su gailėsčiu paskutinį kartą pasižiūrėjo ir davė ženklą juos susprogdinti.

Balandžio 20 d. situacija fronte pasidarė beviltiška ir gen. Heinrichi, žiūrėdamas į žemėlapių pamatę, kad jis vadovauja ne tik Vyslos armijų grupei, bet ir Berlyno gynimui. Kai jis tai sužinojo, tuoj susijungė telefonu su Berlyno iguolos vado Reymannu, kuris jam pradėjo skųstis, kad Berlynas pasidarė neapginamas, nes iš jo paėmė geriausius Volksturm dalinius. Heinrichi tai žinojo ir paprašė Reymanno jam pasiųsti likusius teritorialinės kariuomenės dalinius.

-- Reymannai, ar jūs nesuprantate manо tikslo? Aš noriu, kad kautynės neįvyktų Berlyne.

Heinrichi žinojo, kad esamomis sąlygomis jis negalės apginti Berlyno ir nenorėjo leisti kariuomenei užtvindyti miestą. Tankai ten negalės manevruoti, pastatai ribos artilerijos veiklą. Ir jei sostinėje kautųsi, žūtų didelis skaičius civilių. To kaip tik norėjo išvengti Heinrichi.

Labiausiai jam nerimą kėlė Busse armijos likimas. Jis buvo įsitikinęs, kad ji greit bus apsupta, jei neatsitrauks iš esamų pozicijų, tad susijungė telefonu su vyriausiuoju štabu.

-- Pasakykit Krebsui, kad aš negaliu imtis atsakomybės vadovauti operacijoms, jei Busse

armijai nebus duotas iškymas tuoju atitraukti ir paprašykit Krebsą apie tai išpėti Hitleri.

Paskui jis išvyko apžiūrėti frontą. Padėtis visur buvo nemaloni. Keliai buvo užtvindyti pabėgėliais. Kareiviai kovojo traukdamiesi. Konievo armijos pirmieji daliniai jau buvo prie Zosseno.

Vidurnaktį Heinrichi iš naujo susijungė telefonu su vyriausiojo štabo viršininku Krebsu ir priminė jam beviltišką Busse armijos padėtį.

-- Busse turi laikytis prie Oderio, -- atsakė Krebsas.

Iš naujo Heinrichi bandė protestuoti ir gelbėti Busse.

-- Man neduodama laisvai manevruoti. Aš dabar reikalauju, kol dar nevėlu, leisti atitraukti Busse armiją. Aš noriu pabrėžti, kad ne iš užsispyrimo ar nepateisinamo pesimizmo prieštarauju Fuehrerio įsakymui. Aš nesu iš tų, kurie lengvai pasiduoda kautynių lauke. Tai įrodžiau Rusijoje. Bet dabar yra būtina taip manevruoti, jei norima išgelbėti Busse armiją nuo visiško sunaikinimo. Pagal įsakymą, kurį gavau, Busse armija turi pasilikti vietoje ir visos kitos jėgos turi būti nukreiptos į pietus, kad užkimšti skylę, kurią rusai prakirto tarp Schoernerio ir Busse armijų. Aš apgailestauju, bet turiu pasakyti, kad toks įsakymas negali būti išpildytas. Manevras nežada mažiausio pasisekimo. Aš reikalauju tuoj pat leidimo atitraukti Busse armiją, ir tai siūlaupaties Fuehrerio intereso labui.

-- Ar jūs būtinai norite, kad aš perduočiau jūsų pageidavimą Fuehreriui? -- paklausė Krebsas.

Heinrichi atsakymas buvo trumpas.

-- Aš reikalauju. Ma-

IŠ PRAETIES ARCHYVŲ... Skaudvilės apskrities organizatoriai ir pareigūnai 1919 metų vasarą. Skaudvilės apskritis buvo pradėta organizuoti 1918 m. pabaigoje, vietoj buvusio okupacinio vokiško "kreiso" ir veikė iki 1919 m. rugsėjo 1 d., kada buvo panaikintas ir padalintas tarp Raseinių ir Tauragės apskrinių. Nuotraukoje iš kairės stovi: Jonas Gudavičius, apskr. v-bos narys, vėliau Lietuvos kariuomenės pulk. ltn. (miręs Chicagoje), Vytautas Skirmuntas, aps. v-bos sekretorius (miręs), Jonas Gudauskis, apskr. v-bos padėjėjas, vėliau teisėjas, Teisingumo Ministeris ir Apeliacinių Rūmų pirmininkas, Liudas Gerkė, Skaudvilės valsč. sekretorius (miręs), Ivaška, polic. vado pad., Kazys Ralys, apskr. viršininkas, vėliau Seimo narys ir valstiečių liaudininkų veikėjas, (berods miręs Sibire), Petras Tučkus, krikščionių demokratų veikėjas, vėliau pabėgo Pietų Amerikon ir dingo, Sėdi Bronius Misevičius, apskr. policijos vadas, vėliau ilgametis Tauragės notaras (miręs).

Praėjusieji metai...

(Atkelta iš 1 psl.)

Nebeieškojo šeimų tragedijos siūlo galo: kur tų begalinių girtavimų, sukčiavimų ir "visokios rūšies kombinacijų" priežastis ir paskata? O šis siūlas kaip tik veda į rusų bolševikų Lietuvon atneštąjį "naują gyvenimo būdą" bei santvarką. Girtavimui pereitą vasarą irgi buvo paskelbta sustiprinta kova, bet tik viena ranka.

no štabo viršininkas ir karininkai yra liudininkais.

Už kelių minučių Krebsas paskambino Heinrichiui. Busse armija turi pasilikti esamose pozicijose ir visos kitos jėgos turi būti nukreiptos į pietus bandyti užkimšti "skylę". Toks buvo Hitlerio įsakymas.

Heinrichi dabar žinojo kad tai reiškė mirties sprendimą Busse armijai.

(Bus daugiau)

Kita ranka tebevaldomos visos sąlygos girtavimui klestėti. Pastebima tik viena permaina: rusų valdžios blizgintojai liovėsi girtavimą vadinę "buržuazinių laikų atgyvena".

Paskutinis 1966-tųjų metų viešos reikšmės įvykis Lietuvoj bus buvęs respublikinio sovietų susirinkimas. Šis susirinkimas pirma buvo oficialiai jau paskirtas susirinkti po Naujų Metų, sausio 5 d., tačiau buvo staiga atkeltas į Naujų Metų išvakarę, gruodžio 30-31 dienas.

Pagrindinis šių susirinkimų uždavinys yra patvirtinti ateinančių metų planą ir biudžetą, kurie 1967-tiems metams iš tikrųjų jau yra nustatyti Maskvoj gruodžio 19 dieną. Vilniuje leidžiama išrašyti biudžetą vieną kitą smulkia pataisą ir, keliolikoje prakalbų juos pagyrus, juos dar kartą vienbalsiai priimti.

Maskvoj Lietuvai paskirtasis 1967 metų biudžetas sieks per 932 mil. rublių (1966 m. buvo 840 mil.). Latvijai paskirta 655 mil., Estijai - 455 mil. rublių.

Kaip ligšiol, taip ir toliau stambiausia pozicija sovietinių biudžetų pajamosose pasilieka pajamos iš apyvartos mokesčių, kuriuos moka visi si kà nors perkantieji, neišskiriant nė turistų. Apyvartos mokestis yra paslėptas kiekvienos prekės kainoj ir niekas, išskyrus mokesčių rinkimo valdininkus, tikrai nežino, kiek jis kada to mokesčio sumoka. (Daugelio prekių kainoje tas mokestis sudaro nuo 40 iki 60 kainos nuošimčių)

Apyvartos mokesčiai įskaitomi imperijos išdo sąskaiton. Biudžetų sudarinėtojai nustato, kokią kurioj respublika tituluojamaj teritorijoj surinktų tų mokesčių dalį gražinti atitinkamos teritorijos biudžetan. Lietuvos "TSR" biudžetan 1967 metais nuspręsta gražinti 84.1% šioj teritorijoj surinktų apyvartos mokesčių. Estijos te-

ritorija atgaus tik 58.3%, o Latvijos -- vos 19.2%. Yra buvę metų, kada Latvijai tebuvo gražinta vos apie 11-12 to mokesčio nuošimčių. Ir Lietuvai anksčiau tas nuošimtis būdavo mažesnis (svyravo apie 60). Šių manipuliacijų motyvai žinomi tik biudžetų sudarinėjimo kabinetuose. Nei mokesčių mokėtojai, nei jų vadina-mieji deputatai neturi su pratimo, kodėl ir kam taip, o ne kitaip nuspręsta. Gyventojų apmokes-tinimas biurokratų nuožiu ir paslėptu būdu yra vienas iš būdingiausių rusiškos bolševikinės "demokratijos" pažymių. Tuo pavyzdžiu ak-lai seka ir visos kitos vadinamosios "liaudies demokratijos".

(ELTA)

HELP WANTED MALE

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED PLANER TYPE MILL OPERATORS VERTICAL & HORIZONTAL MILLING MACHINE OPERATORS ENGINE LATHE OPERATORS EXTERNAL CYLINDER GRINDERS INTERNAL GRINDERS AUTO TURRET LATHE OPERATORS SMALL TURRET LATHE OPERATORS AUTO PROFILE MILL OPERATORS ALL SHIFTS.

All applicants must be high school graduates or have 5 years experience. Must be able to do own set-up, read prints and have own tools. Permanent work for qualified men. Fringe benefits & top salary. Night differential plus bonus.

Apply or write to Personnel Department THE MIEHLE CO. DIV. OF MIEHLE GOSS-DEXTER INC. 2011 W. Hastings Chicago, Ill. An Equal Opportunity Employer (140-14)

ELECTRICAL ENGINEERS DRAFTSMEN

Excellent opportunity for experienced and qualified men for draftsmen and job captain responsibility for lighting and industrial and power house design work. Excellent benefits available BENJAMIN WOODHOUSE & GUENTHER INCORP. 14430 Michigan Ave., Dearborn, Mich. PHONE 582-4260 (139-4)

ST. CLAIR SAVINGS

4 1/4 %

All savings deposited through JANUARY 16th earn from JANUARY 1st

(CURRENT RATE)

5 1/4 % SAVINGS CERTIFICATES NOW AVAILABLE \$5,000 MINIMUM — 6 MONTHS MATURITY

Main Office: 813 EAST 185th STREET • 26000 LAKE SHORE BLVD. 6235 ST. CLAIR AVENUE • 25000 EUCLID AVENUE 6135 WILSON MILLS ROAD

NOW 5 LOCATIONS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

ŠVIETIMO REIKALAI IR JAUNIMAS

Yale universiteto profesorius Kenneth Keniston, pats būdamas 36 m. amžiaus ir turįs daktarą iš Rhodes universiteto, susikaukęs studentams dabartinio studento psichologijai tirti, pastebi, kad dauguma šio meto studentų sudaro "profesionalistų" grupę. Toje grupėje išsivyravęs ištikinimas, kad joks jaunas žmogus nebėgali pakartoti savo tėvų gyvenimo stiliaus. Jų talentas turįs būti nuolat tobulinamas. Tie jauni žmonės negalvoja apie išsijungimą iš dabartinės visuomenės, kaip tik priešingai, dauguma jų turi galvosūkį, kur ir kaip joje įtūpti.

Times įdomaus (sausio 6 d.) straipsnio mintys ("Man of the Year") apie šio meto studento padėtį, jo siekius ir jo mintijimą, išsidriekę net per 6 žurnalo puslapius, liečia ir tą studentijos dalį, kuri, baigusi lietuviškąsias šeštadienines mokyklas, šandien buriasi į lietuviškuosius organizacinius vienetus, kalba, šoka ir dainuoja lietuviškai, protarpiais diskutuoja tas problemas, kurios atitraukia juos, bent momentui, iš tos rutinos, kurioje tenka konkuruoti dėl laipsnių ir pažangumo moksle, išsilaikyti toje studentijos masėje, kurioje vyrauja "grynasis profesionalizmas", kurias naują žmogaus ir visuomenės ateitį.

Taip, kaip studentijai nėra svetimas Vietnamo klausimas, nesvetimi jam ir kiti visuomenę liečią klausimai. Ir, anot Times, niekad jie (studentai) ir nebuvo taip sąžiningai ir idėmiai išipainioję į visuomenines problemas, kaip dabar.

Statistika sako, kad arti 40% Amerikos jaunuolių siekia aukštojo mokslo (1940 m. buvo 17%). Gi D. Britanija į universitetus leidžia tik 9%, o Prancūzija nedaugiau 10%. Neturint tikslesnės statistikos poranka, vistiek drįsčiau spėti, kad lietuvių jaunuolių procentas būtų kur kas pranašesnis.

Kaip ten bebūtų, dabartinio studento dvasinė būseną, jo galvosena, ateities siekiai, dabarties ir ateities supratimas, skiriasi nuo tėvų galvosenos. Gi kalbant apie studentus, negalime pamiršti ir tų, kurie, šiuo metu lanko gimnazijas, o kad ir pradžios mokyklas. Tų mokslo ištaigų auklėjamoji ir švietimo technika, metodika, mokytojų paruoštis, mokyto ir pasiruošimo tam darbui sąlygos bene bus kiek pralėkė tuos mūsų veikėjus, kurie didelę naujieną randa paskelbiant, kad "FLB Valdyba X.31 posėdy pertvarkė centrinių švietimo organą, pavadindama jį FLB Švietimo Vadyba" (žiūr. Pasaulio Lietuvis, Nr. 25, lapkričio - gruodžio laidą).

Ir iš tikrųjų, toje pat Pasaulio Lietuvis laidoje randame "FLB Švietimo Vadybos Nuostatus" ne tik pagal parafratus sudėstyti, bet ir nurodant, kas tą vadybą sudaro, kokie referantai referuoja, ir -- kas posėdžių protokolus rašo. Žinoma, tai nėra auklėjimo, o tik "bendraisiais lietuvių išeivijos švietimo bei auklėjimo klausimais rūpintis, bendrajai darbo linkmei studijuoti ir nustatyti, paskirų kraštų švietimo įstaigų veiklai derinti, ryšiams

palaikyti, duomenims rinkti ir kitiems bendriesiems uždaviniais vykdyti" institucija. Bet, vistiek, institucija, kurios, autoritetas siekia pačias mūsų bendruomenės viršūnes.

Žinoma, galėtume visa tai palikti ramybėje, kaip ramybė kad vyravo ir iki šiol. Ką gi mūsų visuomenė žino, ką nuveikė "centrinis švietimo organas" prieš įreformuojant, ir kokios priežastys privėdė prie tokios "radikalios" reformos -- net pavadinimą keičiant. Tačiau, kada švietimo ir auklėjimo problemos nagrinėjamos ne vien tik mūsų organizacinėse viršūnėse, bet ir visame pasaulyje, susiduri su klausimais, kurie versta įverčia pagalvoti, jog ir mūsų jaunimas vertas šviežesnių ir gyvenimo eigai labiau atitinkančių "taisiklių" bei jų reformų.

Žmogus, kuris ruošiasi ne tik skristi į mėnulį, išgydyti vėžio ligas, bet pertvarkyti senąsias pasaulio ydas, žmogus, kuris mato pasaulio vargą ir nesantaiką, pūvančius ir aprūkusius miestus, pagaliau, žmogus, kuris ruošiasi gyvenimui ne pagal tėvų metodus, o pagal dabartinius to gyvenimo reikalavimus, toks žmogus - studentas ar juo besiruošias būti, randa trūkumų ir atsilikimo tuose metoduose, kurie jam persami jo -- tautinei garbei išlaikyti.

Tai nėra neįprastumas, nei reikalavimas, nei bloga informacija. Tai tik pastabėlė, primenanti, jog lietuvių jaunimas nėra užsitarnavęs to auklėjimo kelio, kuris veda 25 metų posūkiu atgal.

DIDŽIAI GERBIAMAS
PONE REDAKTORIAU

Sukaktuvinius Dirvos metus užbaigdami ir į Naująjį penkiasdešimtmetį įžengdami, priimkite mano kad ir labai pavėluotus, bet vis dėlto ištesėtus ir nemažiau nuoširdžius sveikinimus, skiriamus taip pat ir visai Dirvos redaktorių Kolegijai, Administracijai bei Vilties Bendrovės vadovybei. Iš visos širdies linkiu Tamstoms su aukštai iškelta Dirvos vėliava žengti tai pačiais ryžtingo tobulėjimo ir neatlaidaus darbo keliais, kuriais Tamstos žygiavote iki šiolei.

1967-ais metais lietuviškasis Rūpintojėlis teparūpina Dirvai dvigubai didesnę skaitytojų derlių, o Vilties Bendrovei bent vieną tūkstantį daugiau akcininkų.

Kad tas tūkstantėlis imtų tikrai realizuoti, įjungiu čia Vilties Bendrovės valdybai savo prašymėlį ir \$25.00 čekį.

Su gilia pagarba

Adomas Varnas,
Chicago

750 puslapių eilėraščių knyga

"ROŽIŲ VASARA"-MARIJOS AUKŠTAITĖS EILĖRAŠČIŲ RINKINĖ

K.S. KARPIUS

Pirmą kartą gyvenime į mano rankas pateko tokia didelė eilėraščių knyga lietuvių kalboje. Su Marijos Aukšaitės rašybine kūryba mūsų skaitančioji visuomenė yra susipažinusi. Autorė gyvena Kanadoje, knygos išleidimo vieta pažymėta Montreale, 1966 m. (Spausdinta Tėvų Pranciškonų spaustuvėje Brooklyn, N.Y.).

Knyga didesnio formato, gražiai, skoningai techniškai paruošta, atspausdinta stambesniu raidėmis negu paprastai knygos spausdinamos.

Fantastiškos išraiškos viršelį, keletą viso puslapio dydžio iliustracijų ir vinjetes piešė Jurgis Juodis.

Poetė MARIJA AUKŠTAITĖ
(Marija Radkevičienė - Navikėvičienė) gimusi 1896 m. Sranaičių km. Garliavos valsč., dabar gyvenanti Montrealyje, Kanadoje.

Savo didelį darbą Marija Aukšaitė paskiria, kaip dedikacijoje pažymėta:

"Kankinės Lietuvos didžio genocido keliui, jos tragiškai žuvusių didvyrų aukų ir kankinių pamėnėjimui -- Skiriu šį savo 'Rožių Vasaros' pražydėjimą mieliems tautiečiams, o ir mano širdies liepsnų įžiebėjams ir prilaikytojams, mano mylimiesiems sūnums Jonui, Algirdui, Vytautui ir Antanui".

Knygos pradžioje, penketo puslapių įvade, pavadintame "Prošvaistė", autorė atskleidžia savo gyvenimo raidą, nuo pat jaunystės, iki mokytojos - gubernankos, ir I Pas. karo metais pradėtą savęs išreiškimą eilėmis. Kelis sakinius iš "Prošvaistės" panaudoju.

Fergyvenus rusų ir vokiečių okupacijų sunkumus, saulaukė Lietuvos išsilaisvinimo. "Užvirė jau kiti darbai: sujungtais pečiaus išskelti Lietuvą į nepriklausomybę, iš ilgų nelaisvės tamsų į saulę išiešėti... O ir prisiėjo beveik tuo pačiu laiku rūpestingai išrengti ir inspiruoti savieji Lietuvos savanoriai - kūrėjai, į kuriuos išleidau ir savo vyrą".

"Šis mano 'Rožių Vasaros' rinkinys nuo tada ir susirinko, per ištisą mano pokarinį gyvenimą, Lietuvoj ir išeivystėj..."

"Fer kelias Lietuvoje politines permainas ir mano išeivystę žiedai numargo įvairių varsupalietimo".

Savo eilėraščius kny-

vės metais, Pūslėti delnai varžtuose, Kūjis ir pjautuvas, Tarp mūrinių kolonų, In memoriam.

"Rožių Vasara" gavau lyg tiksliai laiku -- prieš pat vienas sukaktuves -- autoriui apie tai visai negalvojant, Knygos lapus vartant, nieko ypatingo tame eilių "tvane" neieškant, lengvai atsiivertė, arti pabaigos, 732 puslapis, jame atsiskleidė eilėraštis labai tinkamas paminėti a.a. Prezidento Antano Smetonos 23 metų mirties sukaktį. Prezidentas A. Smetona nelaimingai mirė Clevelande 1944 metų sausio 9 d.

Kaip vienas iš jo laidotuvių dalyvių, vėlnoris tą liūdną sukaktį paminėti, tą eilėraštį, su autorės sutikimu, patiekiu Dirvos skaitytojams.

Knollwood mauzoliejus Clevelande, kur palaidotas Prezidentas Antanas Smetona.

MARIJA AUKŠTAITĖ

A.A. PREZ. A. SMETONOS ATMINIMUI

(NUJAUTIMAS)

Vakarui temstant grįžo paukšteliai,
Sena katedra gedulą dūzgė...
Pajutau širdį šermenų smūgi,
Ir užsidėjau juodą skarelę.

Priskyniau rožių, kedro šakelių,
Nešiau altoriui kvepiančią puokštę:
Varpai lingavo dideliu bokšte,
Prie katafalko šimtai žvakelių.

Kas mirė, Dieve, ar man atspėti?...
Du milijonai žmonių čia mūruos!
Gal juodas grabas prie mano durų?...
Ar gal Tėvyne? Seklyčio? Klėty?...

Viešpatie mano, Tu esi geras,
Ką gi pašaukė iš šios žemės?...
Tankėja grabai ant mūsų kelio,
Ir Tavo valia -- mūsų juodos skaros.

Taip įsisupus klyruose veidą,
Einu kur parko medžiai vaitoja...
Ažuolą puikų kirviai nuleidę,
Ratas smalsuolių aplink apstojęs.

Išėivės skarai bene čia būti?...
Rūpestis juodas, nieks jo nežino...
Ažuolą kelia jau ant vežimo,
Klevuose vėjai pradėjo dūkti.

Ir užia, rauda medžiai išvieno,
Ažuolo žalio šermenis švenčia.
Ir man kas mirė, širdis nujaucia,
Kas mirė ir kur? Už kokių sienų?...

Negi tik ažuols klevų raudose?...
Gamta į širdį kalba be žodžių!
Kas nors jau savas grabas tarp rožių,
Kas nors jau savas, varpų aiduose.

Grįžus į namus vartau albumą,
Tiek čia saviausių veidų gerųjų...
Štai žymus veidas bruozų tauriųjų,
Prineša mano tautos kilnumą.

Garbingas Vade! Tremtin išėjęs!
Išeivių dalį gal Tu suprasi?
Gailiai sumirko akys rasose,
Albumas linksta rankas nūsvėres.

Ir nežinojau jog tenai toly
Jau dega žvakės apie Jo karstą...
Šermenų naktys ražančius varsto,
Gedula sunki našlaičių suole.

Dabar žinau jau ko varpai dūzgė,
Senos katedros bokštais lingavo...
Tai sutapimas malda alsavo,
Tai nujautimas prinešė smūgį...

Didžiojo New Yorko Lietuvių Tautininkų Sąjungos Pirmojo Skyriaus Valdyba nuoširdžiai sveikina L. T. S-gos Centro Valdybą, Vilties Draugijos ir Dirvos štabus, savo skyriaus narius ir jų šeimas, o taip pat visus Tautininkus ir visus lietuvių pasklidusius po platųjį pasaulį. Sveikatos ir ištvermės tremtyje, mieli broliai ir sesės.

SVEIKŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Valdyba: Gasiliūnienė, Jurgėla, Kiaunė, Krulikas ir Penikas.

Sveikatos, ištvermės ir darbingų N. Metų linkiu visiems: Savanoriams L. Karo invalidams, Ramovėnams, Šauliams, Partizanams, Neolithuanams, giminėms, draugams ir bičiuliams.

JURGIS KIAUNĖ su šeima.

180-24 Grand Central Pkwy, Jamaica Estates
New York 11432

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

RAUDANTI STIRNA

Nieko nepadarysi, - meilėje, šeimoje, namuose, o taip pat ir literatūroje be moterų mes negalime išsiversti. Feministai sakys dar daugiau: gyvenime nebėra sričių, kur moterys nebūtų pajėgios geriau ar bent vienodai reikšius su vyrais, ir dar pridės vainikuojantį principą, kad abi lytys juk lygios (kas praktiškai reikš, jog moteriškoji yra dar lygesnė).

Bet mes, kiti senų prietarų konservatoriai, dar ilgokai turėsime paguodą, kad vis dėlto kai kurių menų kūryboje moterys nebuvo ir dar nėra visiškai lygios vyrams. Net gastronomijos, suknianomijos ir plaukosofijos srityse, kai darbiau kiaušinio iškepinimas, guzikų įsiuvimas ir garbanos suaraitymas jau vadinamas menu, nors ir pritaikomu. Tačiau tokiose "nepritaikomuose" menuose, kaip architektūra, choreografija, kompozicinis muzika, skulptūra ir tapyba, moterų genijus ilgą amžių vingiuose yra reikšėjęs gana retokai ir pasilpniai, net visai be ryškesnių pėdsakų.

Ašarą nubraukus, betgi neįmanoma užgiminti moters kūrybinio pajėgumo grožinėje literatūroje. Jau mūsų civilizacijos aušroje, 600 metų prieš Kristų, senojoje Graikijoje garsėjo Safo, Lesbos poetė. Viduramžiais buvo sužlugdę moterų vaidmenį menų kūryboje, bet vėliau, ypač Prancūzijoje, pradedant, kaip Gliauda pasakyti, Liudovikų laikais, Madame de La Fayette (1634-1693) savo psichologiniu romanu "La Princesse de Cleves" plačiai atidarė daugelio švelniosios lyties lakštingų burnas.

Gi nuo devynioliktojo šimtmečio ligi dabartinių laikų moterys rašytojos, poetės ir ypač romanistės, prikopė ligol tik vienu vyrų užgrobtas pirmaujančias pozicijas kone visų didžiųjų kalbų literatūroje - prancūzų, anglų, vokiečių, skandinavų, amerikiečių, italų ir net pietų Amerikoje. Kągi, tati labai sutinka su pačios prigimties duomenimis: moterys mėgsta garsintis, kad jų širdis esanti karštesnė už vyrų, ir neabejotinai garsėja savo šnekamojo prietaiso muskulų lankstumu.

Lietuvių literatūros rūmų vienas sparnas irgi atrodytų griuvėsiais, jeigu nebūtume turėję moterų rašytojų. Ypač prozininkų!

Keista, labai keista kraštų, kuris pagal tautosakos dainius taip turtingas savo mer-

gužėlėmis-lelijėlėmis ir įsaldžiai lyrinėmis dainelėmis, - o pajėgesnių rašto lyrikių visiškai stigo dar gana netolimoje praeityje. Kai po pirmojo pasaulinio karo Kazys Binkis surengė pirmąją stambesnę lietuvių poezijos antologiją "Vainikus", jis tesurado tik vieną galimą ten įtraukti poetę - ir tą pačią... Tyru Dukterį (Bronę Buivydaite). Kazimieras vėliau sakydavo, kad ir įtrauktas tik iš bėdos, dėl kompanijos, nes būvę stačiai nepatogu prisistatyti tautai su eilėraščių gubomis be jokios moters, be jokios panelės kūrėjos.

Bet užtat atgimstančios mūsų literatūros prozoje moterys beveik vyravo (atleiskit už be galo keistą išsireiškimą - "moterys vyravo"...). Bajorės iš apsususių palivarkėlių, net blogiau, sumužikėjusios, bet vis

realiais liaudies tipais, ryškiais charakteriais, nors vėlokai ir savamoksiškai atėjus į literatūrą liko gana žaloka ir nerafinuota. Pridurmais atsiskleidė kitos bajorėlės: subtilesnė Bitė, lyriškesnės ar bent sentimentalesnės Šatrijos Ragana ir Lazdynų Pelėda (kokios vis dėlto gaudinančios slaptyvards!), miesčioniškesnė Lastauskienė ar visai sumiesionėjusi Vaidilutė...

Po šių pradininkų pasitraukimo iš gyvenimo ar literatūros, moterų prozininkų derlius kurį laiką buvo apsilpsęs. Bet tarsi tam, kad pailsėjęs vėliau vėl išryškėtų naujais darbais ir vardais, kaip N. Mazalaitė, P. Orinaitė, I. Simonaitytė ar net (humoristikoje). L. Janušytė. Jaunesnė ir jauniausia generacija užsienyje taip pat dar išleidžia vieną kitą atžalą, apie ką gal po dešimtmečio kiti turės pro-

Rašytoja Alė Rūta

dėlto damos, vis dėlto ponios ar senmergės su estetiniais polėkliais, kurios gyvauja juto, kad lietuvių kultūros ngis nebegalimas be grožinio rašto. Žemaitė, bene kūrybiškiau už moralistą vyskupą Valančių dėję pagrindus lietuviškam kaimo apsakymui ir apysakai - savo turtinga kalba, giliu buitės pažinimu,

gos plačiau kalbėti.

Atsiprašau, - užsienis lietuvių literatūrai pagaliau padovanojo ir Alė Rūtą...

Alė Rūta lietuvių literatūros užrašuose, grynai formaliai, yra jau naujosios užsienio lité-

ratūros apraška ir akys visų tų, kuriems laiko tekėjimas sustojo 1940 ar 1944 metais, be abejo turėtų priklausyti jaunajai generacijai. Pavartojant DP laikotarpio garsų "Minties" redaktoriaus Henriko Žemelio posakį, Alė Rūta yra "specifinių tremties sąlygų" padaras. Pirmutinė jos knyga buvo išspausdinta Vokietijoje 1946 metais, o vėliausioji 1966 metais Kanadoje, nors rašytoja jau seniai gyvena Santa Monikoje, Kalifornijoje.

Nežinau, kaip čia man bebūtų galima bent kiek elegantiškiau išsisukti iš amžių ir generacijų painiavos. Trumpai kalbant, jeigu jūs įsivaizduotumėt, kad Rūta, tik dabar prasikalus, pradeda žaliuoti savo darželyje, kurį jai architektas Arbas yra meistriškai apmūrijęs, arba kad ji, rugiagėlė į plaukus įsisegusi, it stirna tik bėgioja po Topangos kalnus, o vakarais skuba į vatusi šokių su patrakusiais Pacific Palisades high school bytnikais, arba kad jos galva pramušta moderniausia surfin vandens sportui Zuma Beach papalūdimyje, tai jūs, galbūt trupučiuką apsiriktumėt. Alė Rūta šiaudien vis dėlto nėra tokia, kad esmiškai tebeprisklausytų šios rūšies jaunajai generacijai.

Ne, ji turi eibę dar daug šaukesnių pusių, daug ryškesnių davinų. Jeigu ne visas sinedrionas, tai bent mudu su Juozu Švaistu per Dailių Menų Klubo pobūvius giliai išgyvendami gėrimės jos suklelės "sukirpimu pagal teisingą laiko dvasią, - nors ir ne kaip Jacqueline Kennedy, trim inčiais viršum kelių, kas oriai damai gal ne visai derėtų, bet maždaug tik geru vienu inču, kas atrodo itin skoningai ir harmoniškai. Ir jeigu dar jos plaukams pridėtume drąsesnius Brigitte Bardot posūkius, veldo odai nepagalėtų me minkšto grimo ir lūpoms rūžo, o iš alabastro lietiai liaunai stinos figūrai surizikuotume kiek skambesnių spalvų apdangalą a la Balenciaga, - mes turėtume gražuolę, kurios rankai labiau pritiktų ne realistinės prozos apysakas rašyti, gi lūpoms vien deklamuoti pačių jautriausių romantikų poemą.

O tačiau realisti, ir niekaip jos negalima atplėšti nuo žemės ūkio! Tai ne kalnų ir miškų stirna, bet prie artojo prijunkusi, naminė.

Et, pasakysit, - rašė ir nusi-rašė. Lyg tarsi Dievo kūriniai būtų svarbiausios jo išorinės žymės! O kodėl jos turėtų būti nesvarbios, kaip mūsų katalikų filosofai sako, atviram žmogui ir pilnutiniam lietuviui, ypač pilnutinei moteriai? Alė Rūta kaip tik nėra labai "pilnutinė", arba "pilna" moteris, - o lieša ir aukšta, plona ir grakšti, kaip tėvas berželis.

Ir savo žmogiškojo pilnutumo turį užtat ji pripildė kitom, svariais nesveriamom vertybėm, - kilniom idėjom, kaip tik tom dvasinėm puošmenom, kurias ir moteryje baisiai aukština anie nežemiškieji filosofai, o mes kiti dėl šių kartais hipokritiškų kraštutinių suabejojimų, ilgėdamies tikrai pilnos kūno ir dvasios harmonijos.

Bet jeigu jūs būtinai norite dvasinių puošmenų, labai prašau, mano modeliu jį neturksite. Nuo 1946 m. Alė Rūta "sunkiom specifinėm tremties sąlygom" parašė ir išspausdino jau 13 knygų - romanų, apysakų, eilėraščių, teatro pjesių. Rankraštyje turi mažiausia dar vieną dramą, baigiamą novelių rinkinį ir, sprendžiant pagal praieities darbų ritmą, turbūt bent porą trejetą apmestų romanų. Beveik dvidešimt knygų per dvidešimt metų...

Ir dabar jūs man pasakykit, nurodykit nors vieną kitą atsitikimą, kuri šeiminkė, gera vyro žmona, rūpestinga kelių vaikų motina, šeštadieninės lietuvių mokyklos mokytoja, daugelio laikraščių ir žurnalų bendradarbė, atsakinga Bendruomenės veikėja, kelių organizacijų aktyvi narė, net valdybos sekretorė, etc etc - maždaug per metus dar parašytų po grožinės literatūros knygą ir jau tryli-

ka būtų išspausdinusi.

Na, nurodykit, brangučiai, nors vieną kitą panašų pavyzdį! Ir tada gal suprasit, kodėl man smagu čia taip kalbėti. Ak, iš tikrųjų, man ne taip jau baisiai linksma. Darau tai tyčia, gindamas nuo depresijos, užsimiršimui skandindamas save juokavimų plepaluose. Nes vakar naktį baigiau skaityti naująsias Alės Rūtos apysaką "Žemės šauksmas". Nes neminit mūsų paskutinės vilties gana mįslingoje Dievo galybėje, tiek ten daug beviltiškumo! Tiek pesimizmo, skausmo, liūdesio, juodžiausių ir žiauriausių mirties prarajų jūsų ir mano tautos keliuose! Vienus ten dar kadaise šaukė laisvė ir gimtinės kampo žemė, bet visi tikrieji knygos herojai, visi ligi vieno nužudomi ar žūsta - tėvai ir vaikai, seneliai ir partizanai. Ir į tą tėtiškės žemę palapsniui įsirango burliokas.

Tiek juodumo, tragedijos, nevilties ir nykiausio niūrumo, tiek ašarų, kaip pupų, tiek sutirštinto skausmo ir visiškai pilko beviltiškumo aš dar nebuvau skaitęs mūsų tremties literatūroje. Ir kad pats nepradėčiau garsiai raudoti, turėjau griebtis vienintelės apsigynimo priemonės, kaip daugeliui žmonių įprasta, - šypsotis, net pajaukauti....

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Grilbauskas
Executive Secretary

4³/₄%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

5¹/₄%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

ALĖ RŪTA

NUPŪSTOS VILTYS

IŠ NESENIAI IŠLEISTOS APYSAKOS "ŽEMĖS ŠAUKSMAS" PRISIMINTI 25 METŲ LIETUVIŲ TRĖMIMUI Į SIBIRĄ.

Ant negiliai atšilusios žemės žydėjo šykščios gėlės. Miško skynimas buvo kupstuotas kelmiais ir žemės pakilimais. Toje vietoje išskintais, iškapotais miškais, o pridagstyta trobų ir trobelių. Iš žemliankų traukė širdį į barakus -- į privačius namelius, kurių dvi eilės gretomis priminė paliktą giminėję sodžius.

Vidury sutūpusių trobelių eilių kėlė galvą aukštas administracijos pastatas, kur įsitaiss "Gulag'as" (Glavnoje Upravlenije Lagerej). Ta stovyklos valdyba turėjo elektros įrengimus, maudynes ir kitokius patogumus. Ir visa pastatyta pačių tremtinių rankomis, su mažai darbą lengvinančių priemonių.

Apylinkės? -- Amžinai įšalusį dykumą, su neilgu pavasario - vasaros atsidusimu. Tik užledėjusių upių potvyniai, dar apyšiltis lietus suversdavo, sukdliuodavo sausą preriją, pašiaudavo ją žolėmis ir šiokiais tokiais žolynais. Fradraskius užaugdavo ir javas; jeigu spėdavo pri-nokti, jeigu sniegai neužversdavo derliaus, -- būdavo žmonėms pajavirinimas bado dienų.

Toli, miško properšose, gyveno kiek ostiakų ir jenisiejų, senų Sibiro gyventojų liekanų, sumišusių su "silkomis" -- laisvai apsigyvenusiiais čia rusais. Retkarčiais baržomis atplaukdavo daugiau tokių "silkų", jieškančių žemės ir

įsikūrimo galimybių. Jei buvo jauni ir darbštūs, pasistatydavo namelius ir prasidraskydavo didelį plotą žemės. Jie turėdavo net žemdirbių profsąjungą, kuriai retkarčiais atėdavo pagalbą iš centrų. Jie galėdavo gegužės, spalio švenčių proga net "pilmėni" (paplotelių su mėsa) kepti ir išgerti tarp savęs "za vaše zdorovje"; o gėrimo susirasdavo savos gamybos ir savotiškos rūšies. Tie žmonės turėjo "bolok" (butą ar kambari). Jie nelabai tedraugavo su tremtiniais.

Geriau buvo įsitaisę ir "katerzanai", ilgo termino kaliniai. Jie prasigyvendavo, turėjo šiltų drabužių: "valenki" (šiltas kelnės), kailinius ir kailines kepurės; jie dėvėjo storus valdinius, kuriuos, jei iš Sibiro išvažiuodavo, perduodavo už brangią kainą. Kai kurie iš jų turėjo svogūnų ir česnakų laukelius; o tai buvo brangus maistas ir drauge vaistas nuo įvairių ligų. Tie "katerzanai", baigę išgyventi valdžios uždėtą laiką, dažnai "položenie pasporta" imdavo prašydami, kad jiems leistų, laisviems tapus, apsigyventi čia pat. Jie žinojo, kad tik laikas padeda Sovietų piliečiui prasipiešti; naujokams visur sunku, kad ir pačioj Maskvoj. Bet "liaudies valdžia" neleisdavo niekam labai apšilti vienoje vietoje. Keldavo kitur, plėšti naujų plėšinių.

Bet "katerzanai" nedaug bendro turėdavo su "silnyje" -- naujaisiais tremtiniais. Šių gyvenamas plotas buvo visas aptvertas spygliuota vėla; jų pačių rankomis, jų darbu ir prakaitu, atliekamam nuo produkcinio darbo laiku.

Prie pagrindinių stovyklos vartų buvo aukštas sargybos bokštas, kuriame dažniausiai budėdavo pasimainydami žvalūs kazokai. Vienas iš jų slapčia padainuodavo pabaltiečiams iš tėvų išmokyti senųjų kazokų dainų. Kazokų prieš revoliuciją bu-

vo nemaža Sibire; ta klajoklių tauta labai priešinosi komunistų dvasioje ir labai pareigingi, paklusnūs Gulagai. Iš tėvų kančių buvo, matyt, užsilikusi baimė prieš valdžią. Kazokėlis dainavo, šoko, "kazačka", klausėsi liūdnų lietuvių dainų, plojo dainuojantiems per petį, bet iš sargybos bokšto žvėries akim saugojo vartus, sekė kiekvieną "ssilnyje", neatlaidžiai laikydami juos viduje spygliuotinės aptvaros ir aistringai šaudydami išpėjamuosius ir tikruosius šūvius į peržengiančius stovyklos rajoną.

"Kirevka" -- kybojo virš vartų kreivos rai-dės. Pro tuos vartus naktimis išlinkdavo "juodasis kranklys" (NKVD tamsi mašina). Pro tuos vartus į vidų suvaryta keli tūkstančiai nedidukų, kaip vabalų, Kaukazo čėčėnų ir ingušų: ši visa tauta, susidaranti iš pusės milijono gyventojų, buvo be galo nusistačius prieš rusų komunistu santvarką ir visa in corpore 1944 m. deportuota į Sibirą, išskirstant po įvairių priverčiamųjų darbų stovyklas.

Pro "Kirevkos" vartus sugužėjo ilgos virtinės rumunų, bulgarų, čekų, slovākų, kurių po Antrojo Pasaulinio karo visame Sibire buvo iki šešių milijonų. Kirevka priglaudė ir dalį kalmukų bei kazokų korpo, kuris karo pabaigoje Austrijoje buvo anglų išduotas rusams ir visas ištremtas į Sibiro vergų stovyklas.

Tyliai ičiuoždavo žiemą pro Kirevkos vartus ilgos "nartos" (šunų traukiamos rogių vilkstinės), kuriuose, patogiai atsioloję, sėdėdavo Gulago ponai, atvykstant naujai paskirti, arba slapčia užklumpą tikrindami kitus, ar veždami didelius ryšulius administracijai geresnio maisto, spaudos, pato gumų ir pasilepinimo priemonių. Tylūs prieky rogių sėdėdavo "kajūrai" (rogių vairuotojai, veži-

KORP! NEO-LITHUANIA SUEIGA CHICAGOJE

Kažkas nekantriai pabeldžia į stalą ir klegėjimas nutyla. Visos akys nukrypsta į naująjį pirmininką V. Kasniūną jr., kuris padėkoja už atsilankymą ir pradeda LST Korp! Neo-Lithuania pirmą naujosios kadencijos sueigą. Prezidiuman kviečiami fil. V. Mažeika (arbitr eleganter) pirmininkauti ir Rūta Mockutė sekretoriauti.

V. Mažeika kviečia Chicagos skyriaus pirmininką Vytautą Kasniūną jr., kuris pristato naujosios valdybos narius, perskaito 1966-67 metų sueigų bei kitų susirinkimų ir minėjimų planą. Planas priimamas, nors keli filisteriai pasigenda suėjimų gavėnės metu užpildyti.

Tėvūnas, Raimundas Panaras pristato juniorų veiklos planą 1966-67 metams. Aiškiai daug laiko ir daug minties dėta į detalizavimą šio plano, ir Pedagoginio Lituanistikos Instituto kambarys, paskolintas šiai sueigai, aidai nuo plovimų. Daug kas linki sėkmės; daug kas tikisi sėkmės.

Seka Korp! delegato į LSS Toronto Suvažiavi-

mą, to paties Raimundo Panaro, pranešimas. Įdomiai parašytas ir gražiai dėstytas pranešimas atkreipia klausančiųjų dėmesį.

Diskusijoms vykstant, akys krypta ne tik į kalbančius, bet aprėpia ir gretimai sėdinčius. Jaunimo kur kas daugiau negu žilagalvių. Iš viso, koporantų ir koporantų gausumas stebina -- bene daugiau atsilankė čia negu į metinę sueigą. Veiduose atsispindi entuziazmas, kritika, susidomėjimas, pritarimas ir neigimas. Kiekvienas kitaip reaguoja į klausimus.

Romas Česas informuoja sueigą apie trečią metinį korporacijos slidinėjimo savaitgalį, kuris turi įvykti sausio mėnesio viduryje.

Pagaliam vyriausios valdybos pirmininkas Rimas Staniūnas iškelia orkestro ir sporto klubo klausimą -- ar jie priklauso vyriausiai valdybai ar Chicagos padaliniiui. Klausimas paliekamas vyr. valdybai spręsti.

Sueiga oficialiai baigiasi, bet po pertraukos

visi susirenka pasidžiaugti Jaunimo Kongreso stovyklos ir po Kongreso įvykusio suvažiavimo pas filisterį J. Jurkūną filmui.

Eglė Juodvalkytė

DONELAIČIO "METAİ" VOKIŠKAI

Iš Muencheno gavau naujai išleistą knygą, vokiečių kalba: Kristijonas Donelaitis — DIE JAHRESZEITEN (Titel des litauischen Originals METAİ).

Plačiai mums žinomas METUS pasidarbavo laisvai išversti į vokiečių kalbą Hermann Buddensieg. Knyga paprasto dydžio formato, smulkesnėmis raidėmis, viso 160 puslapių. Iš jų, 119 puslapių apima METUS, ir nuo 121 iki 156 puslapių vertėjo sutrauka: Kristijonas Donelaitis — "Leben und werk in seiner zeit". Čia Dr. Buddensieg pasirašo: Heidelberg-Baier-tal, Goethes Geburtstag 1966. Greta E. Varno piešto Kristijono Donelaičio paveikslo nuotraukos įdėta ir seno Rytprūsių žemėlapis nuotrauka. Spausdino: Wilhelm Fink Verlag, Muen-

Vaidas iš Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio sueigos. Prie stalo sėdi sueigai pirmininkavęs inž. Vaclovas Mažeika ir sekretoriaus Rūta Mockutė. Kalba padalinio pirmininkas Vytautas Kasniūnas, jr.

chene.

Ant kieto knygos viršelio, savotiškai naujovė, išspausdinta, apačioje, originalus koks turimas iš anų laikų, tikras "C. Donelaitis" parašas, nieko daugiau. Pačiame knygos tituliname puslapyje, viršuje, kur paprastai dedama autoriaus vardas, atspausdinta pilnai: KRISTIJONAS DONELAITIS.

Viršelio aplanke, Robert Minder, College de France Paris, patiekia savo įvertinimą Donelaičio METŲ straipsnelių "Erste Stimmen zu diesem Werk". Dr. Buddensieg, pasirodo, yra autorius apie 20 įvairių kitų knygų.

Šioje vokiečių kalba knygoje panaudota veik visos lietuviškoje knygoje tilpusios V. K. Jonyno medžio raizinių iliustracijos, su priedu V. Jurkūno darbo vaizdelių ir vinjetų.

K. S. Karpis

Skaityk ir platink
DIRVĄ

REIKALINGA TALKA

Geros valios lietuviai ir tūkstančiai kitų amerikiečių pravedė rezoliuciją (H. Con. Res. 416) Lietuvos laisvinimo reikalu JAV-bių Kongrese. Rezoliucijoms Remti Komitetas, vadovavęs rezoliucijos pravedimo žygiui, kviečia visus geros valios lietuvius į antrąją kovos etapą: palenkti JAV-bių vyriausybę Kongreso nutarimo vykdymui, kitaip tariant, pravesť rezoliucijos įgyvendinimui.

Rezoliucijų sąjūdžio iniciatoriai pačioje pradžioje nusistatė tris kovos etapus: 1) Pravesť rezoliuciją Atstovų Rūmuose ir Senate; 2) Palenkti krašto vyriausybę Kongreso nutarimo vykdymui ir 3) Laimėti bylą Jungtinėse Tautose. Pirmas kovos etapas yra baigtas. Jis pareikalavo nepaprastų pastangų, begalę laiko ir darbo ir daug finansinių resursų. Nelengvesnis bus ir antrasis kovos etapas.

Rezoliucijoms Remti Komitetas yra paruošęs detalų planą visai savo veiklai ateityje. Jis jau

pradėtas vykdyti, spaudžiant krašto vyriausybę mūsų bylos reikalu per JAV-bių Kongresą ir eilę įtakingų amerikiečių. Visam šiam darbui reikia ir reikės visų galimų darbo rankų ir visos galimos finansinės paramos. Visi geros valios lietuviai kviečiami prisidėti prie šio žygio visomis išgalėmis -- ir darbu ir pinigine auka. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007.

HELP WANTED MALE

LABORATORY TECHNICIANS

The research dept. of a rapidly growing Chemical Co. requires the services of several laboratory technicians to do experimental work on rubber, lacquer & ink.

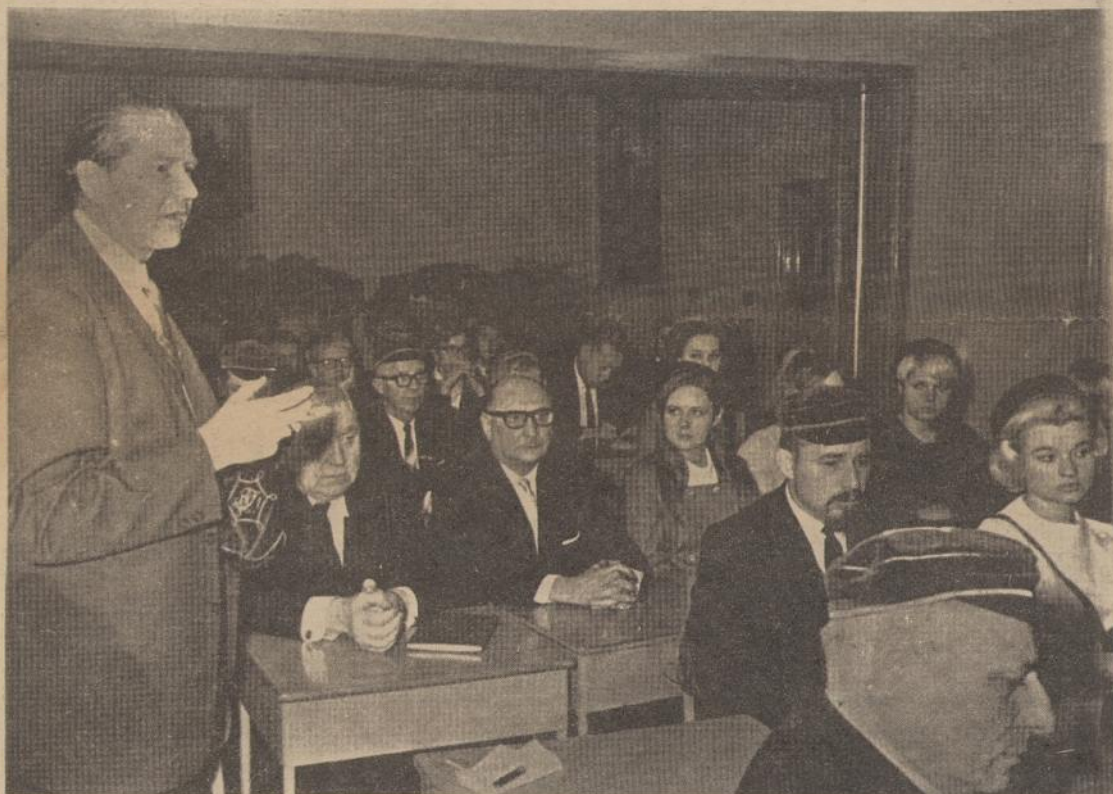
Preference will be given to applicants that have completed 1-3 yrs. of college science or have industrial laboratory experience. These positions provide an opportunity for continuing education.

Preliminary interviews by telephone are: 609-452-9240

Ask for Mr. Klos

Columbian Carbon Co.
Plainsboro Rd., near U.S. 1
Princeton, N.J.
An Equal Opportunity Employer

(2-8)

Korp. Neo-Lithuania Chicagos padalinio sueigos dalyviai. Kalba Vytautas Kasniūnas. Prieky sėdi: dr. J. Bartkus, M. Šimkus, R. Stakauskas, B. Kasakaitis ir kt.

kai), dabodami tikrai kelią ir apsigynimą nuo vilkų, hienų, o "nematydami" ir nežinodami, kas tie ponai rogėse ir kokie jų kelionės tikslai. Nes tai buvo jų darbas, palyginti laisvas ir neblogas, atnešas jiems nukrintančius nuo ponų stalo didelius trupinius, kartais ir didelius stipraus gėrimo lašus. Ko daugiau galėjo norėti ir tikėtis Sovietų pilietis tose žemės platybėse?

Iš rogių išlipdavo storai veltiniuotos kojos; pro atlapus meškėnų kailinius matėsi storos karinės skrandos, arba partijos dovanoti ant uniformos krūtinės ženklai.

-- Pažiūrėsim, kaip čia ta "dochliaga"... Ar šimtu procentų įvykdė miškų kirtimą...

-- Ir apdorojimas čia vykdomas. Puikių lentų, net baldų atplaukia į Tišetą...

Dochliaga, ta dvėseną, -- tai lenkai, vokiečiai, Fabaltijo tautos, kazokai, čečėnai, kalmukai, ukrainiečiai...

Ukrainiečių nemaža buvo stovykloje ir už stovyklos ribų, kaip "katerzanai", nes jų Sibiras susilaukė jau nuo 1930-tųjų metų.

-- Ne živiom, a proziabajam, -- atsakydavo užkalbintas draugiškas ukrainietis (ne gyvenam, o merdime).

Jų melancholija, pasyvus būdas, net jų liaudies dainos turėjo nemažą panašumą į lietuvių.

Užėjus į jų trobelę, tuoj mėgindavo vaišinti, pasiūlydami bent "kiapiatok" (karšto vandens), jei nieko kito neturėdavo.

Tyli, be jokio paukščio balso būdavo taiga bandy, net ir gegužį, kai tik imdavo tirpti sniegai. Tyli taiga sugerdavo daugelio vilkstinių vaizdą, daugelį atodūsių ir dejonų, daugelį paskutinių mirštančio žvilgsnių į tolį, kur pasiliko gimtinė, laisvė ir svajonės.

Atokiai nuo Kirevkos tyliąją ir lygiąją taigą supo kita dykuma, kalnuotoji, kurios pakraščiuose augo juodųjų serbentų krūmokšnių. Ten pavasari pakildavo ir klykdavo "turpanų" pulkai (laukinių ančių). Buvo laimė tiems tremtiniais, kurie išsiprašydavo, kad ir su sargyba, tenai pamedžioti. Nors baisiai kandžiojo mašalai, bet galėjai nevien stovyklai parnešti grobio, o ir pats privalgyti serbentų, prigerti žalių kiaušinių, o gal ir kokią paukštelę užantį savo šeimai parsinešti.

Dzidorius Rudėnas kartą parsivilkio taip dvi didžiules antis, vieną igrūdęs į Lino plačias kelnes, kitą -- į savo vatinuką, už išplyšusio pamušalo. Buvo tą dieną geras grobis visai stovyklai, sargyba labai nei nebetikrino, tik iš paviršiaus grįžtančius peržvelgdama.

Adelia iškepė, ištušino, -- buvo tą vakarą visas balius.

Dabar jie gyveno viename iš tų namelių, dvimė eilėmis išsirikiavusių Kirevkos rajono pakrašty. Jiems buvo leista namelius statyti, kai barakai persipildė naujai atplaukiančioms tremtinių miniomis. Ankstyvesnieji darbininkai, Kirevkoje išbuvę porą ir daugiau metų, buvo sunkių darbų apsilpninti, naujų baisyų gyvenimo sąlygų apglušinti; jie pasidavė stovyklos įstatymams, buvo pasyvūs, paklusnūs ir dar gana darbingi vergai. Leidimas jiems statyti privačius namelius dar tik pakėlė jų nuotaiką ir darbingumą. Jie lygiai stropiai atlikdavo stovyklinį darbo lažą, o paskui, naktimis ir poilsio dienomis, lipdėsi sau gūštą. Tos gūštos išsprendė Gulagui nemažą dalį patalpų problemas.

Rudėnai, kaip ir kiti lietuviai, latviai ar estai ir ukrainiečiai, tokiose gūštose jautėsi beveik

"kaip namie". Daugiausiai pabaltiečiai ir veržėsi tokias pastoges statyti.

Tai buvo primityviausi nameliai iš rąstų, pluktinė asla, daugiausiai iš prieangio ir vieno ar dviejų kambarių. Pasistatydavo tik savo šeimai, o paskui būdavo priversti priimti dar "gyventojų" iš stovyklos. Flytinė krosnelė šildė trobą. Kūreno malkomis. Sienos ir stogas nuo šalčių užkamšomi samanomis, kartais apdrebiami molio ir žemėmis, apklojami šakomis ar net apliejami vandeniu, kad ledu apšaltų ir taip nuo žiaurių purgų ir taifūnų saugotų.

Rudėnai gyveno su Adomienne ir Kastute; ankstyvesnis jų gyventojas lenkas numirė cinga, tai laimė lėmė jiems gyventoją lietuvių, atvarytą iš kitų stovyklų.

Lenkas buvo nebejaunas žmogus, tylus ir kultūringas; tik prieš mirtį prasiarė buvęs profesorius Lvovo universitete. Archeologas. Išleidęs keletą mokslinių knygų. Ką jis bendro turėjo su politika? Už ką jį nubaudė? Ar ištremta ir šeima, ar jis buvo vienas? Niekuo žmogelis nepasitikėjo ir niekam nieko nepasakojo. Sėdėdavo sukančęs kraujuojančius dantis, visas pamėlynavęs, ištusinomis kojomis, kūnas ėmė darytis dėmėtas, dvokti... Padėdavo jam Rudėnas nueiti į darbą; nebepaeinantį tempė, visai globojo, sargino. Į ligoninę jo nepriėmė, kol tik dar galėjo pasivilkoti. Kartą krito žmogelis darbe ir nebeatsikėlė. Rudėnas su kitais ir palaidojo naujose vergų kapinėse, netoli upės kranto.

Su nauju gyventoju Dzidorius susipažino atsitiktinai, irgi darbo metu.

(Bus daugiau)

Detroito Aušros lituanistinė mokykla gruodžio 18 d. surengė Kalėdų eglutę. Buvo suvaidinta "Sniego karalaitė". Nuotraukoje (kairėje) veikalų režisierius mokytojas A. Zaranka su vaidintojais ir šokėjais, J. Gaižučio nuotrauka

DETROITE MINĖS KLAIPĖDOS ATVADAVIMĄ

Šiomet sukanka lygiai 44 m. kai Lietuvos savanoriai - šauliai didvyrišku ryžtu ir savo gyvybės aukomis išvadavo Klaipėdą ir jai priklausančias žemes, jas sujungė su močiute didžiąja Lietuva.

Sekmadienį, sausio 15 d. 10:30 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos už žuvusius didvyrius. Dalyvauja visos organiza-

cijos bei draugijos su savo vėliavomis. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Sausio 15 d., sekmadienį, 1:00 val. Lietuvių Namuose įvyks iškilmingas šio didžio istorinio įvykio pristatymas visuomenei. Bus taip pat pristatyti dar gyvi šio didvyriško žygio savanoriai šauliai, Klaipėdos krašto sukilimo dalyviai.

Pagrindinį žodį tars šaulys Vytas Valentinas, L.Š. S-gos C.V. narys.

Mieninę dalį atliks moksleiviai: Rimas Kasputis pagros akordeonu, Rūta Kaunelytė padeklamuos, Antanas Paškus pagros akordeonu, Regina Putriūtė padeklamuos, be to, Rūta Kaunelytė perskaitys St. Butkaus šaulių kuopos valdybos aktą, skelbiantį straipsnių konkursą: "Kova dėl Klaipėdos krašto".

Konkurse turi teisę dalyvauti Michigano ir Windsoro moksleiviai. Amžius: 14 iki 19 metų.

Numatyta skirti tris premijas: pirmoji dovaną 50 dol. (jos mecenatas Mykolas Vitkus); antroji -- 35 dol. (jos mecenatas -- Laisvės kovotojas) ir trečioji -- 20 dol. (mecenatas Feliksas Blaždys). Rašiny turi būti neilgesnis kaip keturi mašinėlės rašyti puslapiai.

Rašiniai pasirašomi slaptyvardė, tačiau antroje voko, kuris užklijuojamas ir įdedamas į voką, pasirašoma tikraja pavarde. Rašiniai turi būti atsiųsti iki 1967 m. gegužės 1 d. šiuo adresu: V. Tamošiūnas 14545 Marlowe St., Detroit, Mich. 48227. Rašiniams įvertinti bus sudaryta komisija.

Jūros šaulių reikalu kalbės kap. Jonas Petrulionis.

Minėjimo programą praves Mažosios Lietuvos sūnus majoras J. Šimkus.

Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą ruošia St. Butkaus šaulių kuopa Detroito.

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Žurnalistų S-gos Detroito skyrius šaukia savo narių metinį susirinkimą sausio 8 d. 4 val. po pietų Lietuvių namuose, 3009 Till-

Štai pinigų taupymui pasiūlymas, kurį darome keturis kartus į metus.

Klauskit mūsų, kaip pinigai jūsų piniginiėje jau gali uždirbti nuošimčius Cleveland Truste

Taupymo sąskaiton iki sausio 10 d. įnešti pinigai duoda nuošimčius nuo sausio 1 d. Tai pinigų taupymui siūlymas, kurį Cleveland Trust teikia keturis kartus į metus. Dabar proga tuo pasinaudoti.

Nuošimčiai apskaičiuojami ir išmokami kas pusmetį imant pa-

grindan maksimumą 4% metams, skaitant fondą, įneštą pilnam metų ketvirčiui. Tai teikia jums saugų, pastovų uždarbį — didesnį už įprastinių akcijų dividendą.

Užsitikrinkite sau nuošimtį, priklausančią nuo 1 d. Klauskite mūsų bet kuriame iš 78 Cleveland Trust bankų.

Cleveland Trust

OHIO DIDŽIAUSIAS BANKAS

Federalinės Depozitų Draudimo Bendrovės Narys

4^{3/4}%

METINIS DIVIDENDAS
ISMOKAMAS DU KART
PER METUS
UŽ VISAS SĄSKAITAS

**Mutual
Federal
Savings**

2212 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL. 60608
John J. Kazanuskas, Pres.

TURTAS VIRS DVIDESIMT MILIJONŲ

Automobiliams aikštė greta mūsų įstaigos

Nuo spalio mėn. 17 d. 1966 m. sąskaitos yra apdraustos iki \$15,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Canad. delux Whiskey 5th — \$3.98
2. Asbach Uralt 5th — \$5.49
3. Import. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
4. Import. French Napoleon Brand 5th — \$3.35

5. Bordeaux Import. White Wine 5th — \$0.98
6. Canada Dry Vodka 5th — \$2.98
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Bolt. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

man g.

Nariams dalyvavimas būtinas. Pakvietimai nebus siuntinėjami.

Betkuriam narių skaičiui susirinkus bus renkama nauja LŽS-gos Detroito skyr. valdyba. (vm)

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
PIPE FITTERS
WELDERS
MILLRIGHTS
ELECTRICIANS
&
DIE REPAIRMEN

Immediate openings for journeymen or individuals with 5 to 10 years of proven experience. Positions offer excellent wages and fringe benefits. Apply or send resume to Personnel Director

MICHIGAN PLATING & STAMPING CO.
740 Ann St. N.W.
Grand Rapids, Mich. (139-5)

STRUCTURAL STEEL
DETAIL DRAFTSMEN

Minimum 4 years experience. Pleasant working conditions. Fringe benefits. Permanent position. YPSILANTI STEEL FABRICATION CO.

2643 E. Michigan Ypsilanti, Mich. 313 278-5250 MR. BARNES (140-7)

FINAL ASSEMBLERS (2)
Able to work from Blue Prints. Do own work layout, set up & inspection with a minimum of supervision. Some experience preferred. Write or call Mr. Wm. F. MILLER MAHAFFY & HARDER ENGINEERING Furler St. Totowa, N. J. 201 -- 256-5151 (2-4)

WANTED EXPERIENCED
TOOL MILL OPERATORS
For Tool work. All around men Also
DIEMAKERS
Job shop experience. Good benefits & Profit Sharing. MOHAWK METAL FORMING & TOOL 28900 Goddard Rd., Romulus, Mich. 313 -- 941-2700 (139-4)

MACHINISTS

All ground, for work on high quality aircraft parts. Ample overtime in last 10 years. All benefits, fully paid Blue Cross and Life Insurance. Apply in person.

Peerless Precision
Products Company

122 Bacon St.
Pawtucket, R. I.
722-5100

An Equal Opportunity Employer (2-5)

HELP WANTED FEMALE

RNS AND LPNS Openings on all shifts and services, including Intensive Care Unit. Top salaries, fringe benefits, generous week-day shift bonus, plus additional premium for week-ends and holidays. Nurses home on grounds. Hospital is modern, accredited 130 bed institution located in Mt. Pleasant, Home of Central Michigan University. Call collect or write: Director of Nursing Services, Central Michigan Community Hospital, Mt. Pleasant, Michigan. Phone 773-7941. Area Code 517. (2-11)

CHIEF
MEDICAL
RECORD
LIBRARIAN

Experienced R.R.L. for modern 385-bed JCAH a credited hospital. Degree and experience needed. Excellent salary and fringe benefits. Send resume to Administrator.

BAPTIST MEMORIAL
HOSPITAL

3800 N. W. GRAND BLVD.
OKLAHOMA CITY, OKLAHOMA (140-2)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

• NORITE PIRKTI? Pigiau ir sparčiau Jums patiks "SPARTA". Rašomos, skaičiavimo ir kt. mašinos, Radio, TV ir t.t. Vokiečių ir USA firmos. J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

Experience to set up and operate

Milling Machine
Vertical Boring Mill
Radial Drill

SEE MR. ANDERSON

Employment Office Open
Daily 8 a. m. to 4 p. m.
Sat. 8 a. m. to 12 noon

NATIONAL ACME CO

170 E. 131 at Coit
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (2-5)

POLIRUOTOJAI

Prityrę vario vamzdžio
reikmenims.

AMERICAN BRASS
MFG. CO.

5000 Superior Ave.
Cleveland, Ohio
Phone: 431-6565 (2-8)

FEMALE

SIUVĖJOS

Elektrinėmis siuvamomis
mašinomis.

Akordinis darbas.

M. I. HUEBSCHMAN
CORP.

1239 West 9th St.
Cleveland, Ohio (2-5)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ALT CLEVELANDO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Clevelando lietuvių organizacijų atstovų informacinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 8 d., 12 val. Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

Darbotvarkė:

1. Skubi akcija prieš JAV-SSSR konsularinės sutarties tvirtinimą JAV Senate.
2. Vasario 16 d. minėjimas.
3. JAV Atstovų Rūmų Priešamerikinės Veiklos Komiteto parėmimas.

Visos organizacijos prašomos prisijusti savo atstovus.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Didelė mūsų kolonija 1967 metus šeštadienio vakarą, gruodžio 31, sutiko įvairiais baliais-baliukais:

Patį didžiausią balių surengė LB I Apylinkė Slovėnų auditorijoje. Naujus metus sutiko varpų skambinimu, pirmininko F. Eidimto sveikinimu ir Lietuvos Himnu. Svečiai jaukiai, smagiai praleido vakarą.

Baliaus surengime dalyvavo I Apylinkės valdybos nariai: F. Eidimtas, J. Mikonis, K. S. Karpius, G. Sniečkus, A. Neimanienė, A. Pautienis, P. Sukys. Vakarinės surengimui vadovavo Ona Jokubaitienė.

Kiti paskirti sutikimo baliai buvo: Šv. Jurgio parapijos salėje ir Lietuvių Klube. Skautai Akademikai buvo surengę savo balių, ir daugybė baliukų buvo privačiuose namuose, šeimoms ir draugams susigrupavus.

* ANTHONY T. PALAIBIS išrinktas Cuyahogos apskrities katalikų - karo veteranų sąjungos prezidentu.

Hamiltono teatras "Aukuras" sausio 21 d. Clevelande vaidins "Gulbės giesmę". Nuotraukoje aktoriai A. Sauglys, A. Ulbinas, D. Jonikaitė, E. Dauguvietytė, A. Stasevičius, K. Mikšys, V. Ponavas ir R. Konteris trečiame veiksmė.

KIEK ŽUVO?

Clevelando ir priemiesčių gatvėse susisiekimo nelaimėse 1966 metais žuvo 203 asmenys.

Iš virš 30 priemiesčių mirtį gatvėse sutiko 91. Didesniuose priemiesčiuose, pav. Euclide tik 6, Lakewood 7, Cleveland Heights 7.

Daugiausia negu visų kitų, viename Clevelande žuvo 112. 1965 m. buvo 105.

• Draugijoms. Renkant šiemetams naujas valdybas ir įvairias komisijas ir atstovus, prisiminkite išrinkti po vieną ar du atstovus į Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungą. Vėliau bus pranešta, kada įvyks metinis susirinkimas, kuriame bus renkama LKD valdyba. Draugijos mokesčiai už atstovą tik \$2 metuose. (ksk)

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalus parduoti. \$12,800. Tel. 752-3400.

J. GRINIAUS

GULBĖS GIESMĖ

BARBOROS RADVILAITEs ir ŽIGIMANTO AUGUSTO meilės ir jų gyvenimo istorinė drama.

Vaidina Hamiltono Lietuvių Teatras AUKURAS, rež. E. DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ. Šv. Jurgio parapijos salėj, sausio 21 d. 7 v. v. Po vaidinimo vaišės ir šokių muzika.

Bilietus: \$4, 3, 2 ir \$1 studentams jau galima užsisakyti pas A. Sušinską, tel. 531-7727. Sausio 8 d., sekmadienį, bilietus galima gauti po 10:30 pamaldų Šv. Jurgio parapijos salėje.

ATEITIES KLUBAS

A. M. D. REALTY

Vis dar turime pirkėjų Šv. Jurgio — Šv. Vito parapijų rajone ir į vakarus nuo E. 55 g-vės.

Alg. Dailidė — Realtor Bendradarbiai: Ant. Mikoliūnas ir Mike Sekara.

1123 1/2 Norwood Rd. 432-1322

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nė vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components KELLER-HYDROTEL Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

Leono Urbono parodos Amerikoje

Dailininkas Leonas Urbonas, kurio paroda vasario 5 d. atidaro ma Clevelande, R. Kisieliaus nuotrauka

Meno kūrėjui pasiekti laimėjimų ir pripažinimo Šiaurinės Amerikos žemyne nelengva. Pasisekimas sąlygojamas ne vieno, bet kelių veiksnių: gabumų, siekiamos srities gero pasiruošimo, kieto darbo ir ryžto.

Ne be sunkumų kovoja už pasisekimą bei pripažinimą ir mūsų tautietis, svečias iš tolimosios Australijos, dailininkas Leonas Urbonas, trumpu laiku šiame krašte jau turėjęs dvi savo kūrinių parodas.

Tik ką atvykęs iš Australijos į šį kraštą, Leonas Urbonas pirmą savo kūrinių parodą surengė Chicagoje Čiurlionio Galerijoje, išstatydamas 35 akrilikosteknikos sukurtus abstraktinės tapybos kūrinius. Paroda, vykusią lapkričio 5-13 dienomis, sukėlė nemažą susidomėjimą mūsų tautiečių tarpe. Parodos pasisekimą liudija parduoti 17 kūrinių. Vieną jų įsigijo ir Čiurlionio Galerija.

Leonas Urbonas sekančią parodą, gruodžio 5-16 dienomis, surengė New Yorke Qantas Galerijoje, kuri randasi garsioje Fifth Avenue. Čia Leonas Urbonas ryžtasi parodyti savo dailės kūrinius amerikiečių platesnei visuomenei susilaukė didesnio susidomėjimo. Apie jo parodą prabilo ir didžioji New Yorko amerikinė spauda: "The New York Times" ištraukė į sekmadienio laidos naujų dailės parodų atidarymų skyrių; New Yorko informacinis magazinas "Cue" savo meno skyrių rašė apie tolimosios Australijos dailininko Leono Urbono kūrinių parodą; panašiai rašė ir "The Long Island Star Journal", "The New York & Brooklyn Daily" meno skyriaus redaktorė Mrs. B. Klass, apilankiusi Leono Urbono kūrinių parodą, savo išpūdžius baigė patarimu:

"... Ši nuostabią pagausinti dailės paroda neturėtų praeiti neaplinkyta".

New Yorke Leonas Urbonas buvo išstatęs 25 rinkinius dar niekur nerodytus savo darbus. Iš rinkinio parduota 12 kūrinių. Tarpe pirkėjų buvo ir Dr. J.K. Valiūnas, naujasis VLIKo pirmininkas.

Palankūs atsiliepimai apie Leono Urbono dailę amerikinės spaudos puslapiuose gerai nuteikė ir Qanto galerijos vadovybę. Ši galerija, kurią išlaiko Australijos lėktuvų Bendrovė, tuo pat metu turi galerijos skyrių ir Londone. Po New Yorko parodos galerijos vadovybė pakvietė Leoną Urboną suruošti savo parodą Londone, pažadėdama nugabenti parodai skirtus darbus bei teikti kitokią su paroda susijusią pagalbą. Deja, Leonas Urbonas šiuo vertinimu pasiūlymu dar negalėjo pasinaudoti, nes šiuo metu vyksta Australijos lėktuvų Bendrovės streikas. Šia reikšminga galimybe mūsų dailininkas numato pasinaudoti vėliau.

Leono Urbono parodos pasisekimas New Yorke buvo atidžiai stebimas ir ten reziduojančių Australijos spaudos atstovų. Parodai pasibaigus, jie Leonui Urbonui suruošė jaukias išleistuves, kurios įvyko jų klubo patalpose, esančiose The New York Times leidyklos rūmuose. Australijos dailininkui ta proga palinkėjo geriausios sėkmės tolimesniuose meno žygdarbiuose Šiaurinės Amerikos žemyne.

Leonas Urbonas išnaudodamas laisvalaikį, prieš Kalėdas buvo nuvykęs į Kanados Torontą ir ten su žinoma "W & W Gallery" susitarė suruošti savo dailės darbų parodą, kuri įvyks pavasarį. Prieš tai Leonas Urbonas paroda vyks Clevelande Gallery International nuo vasario 5 iki kovo 4 d.

Vyt. Braziulis

Skaityk ir platink DIRVĄ

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND
HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

THE HAIR RAISING
UKRAINIAN DANCE COMPANY
100 DANCERS AND SYMPH. ORCH.

PUBLIC HALL
SUN., JAN. 8, 4:00 P.M.
TICKETS: \$6.50—\$5.00—\$4.00—\$3.00

CLEVELAND OPERA ASSOCIATION
2816 Euclid Ave., Cleveland 15, Ohio
MAIN 1-8826

Tickets at BURROWS, 419 Euclid Ave. and all Burrows Stores.
Order and charge at HIGBEE'S MUSIC CENTER 579-3774

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PLB PIRMININKAS
J. BACHUNAS TREČIAJ
KARTĄ LANKO
AUSTRALIJĄ

Gruodžio 26 d. į Sydnėjų tretį sykį Australijos lietuvių lankyti atvyko J. Bachunas su poniu.

Sydnėjaus uoste Bachuną pasitikti susirinko apie 50 pažįstamų. Tiesą pasakius, daugumas Australijos lietuvių Bachunus pažįsta. Jį pasitiko ne tik sydnėjiečiai, bet ir melbourniečiai, tuo metu atvykę į Sydnėjų vykstančias LIETUVIŲ DIENAS. Tarpe pasitinkančių buvo nemažai uniformuotų skautų ir didelė sportininkų delegacija.

Vos tik laivui prie krantinės prisiglaudus, lietuviai pasikėlė į laivą ir dideliame salione p. Bachunai juos priėmė.

Sydnėjaus Lietuvių Dienų rengimo komiteto pirmininkas Kavaliauskas pakvietė p. Bachuną vakare dalyvauti iš Melbourn atvykusio lietuvių teatro surengtame spektaklyje. Jis taip pat kvietė Bachuną atidaryti Sydnėje įvykstančių lietuvių sporto šventę, dailininkų atstovus — atidaryti lietuvių dailininkų meno parodą. Visa tai Bachuną pradžiugino, džiaugė, kad

pataikė į pačią rugiapiūtę. Gruodžio 26 d. vakare latvių salėje Srathfield, Sydnėjaus priemiestyje, įvyko oficialus ketvirtųjų Lietuvių Dienų Australijoje atidarymas, pradėtas Melbourn lietuvių teatro Aušros spektakliu "Svetimos plunksnos". Atidarymą kalbą pasakė krašto valdybos kultūros reikalų vadovas K. Kavaliauskas. Po to kalbėjo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. Bachunas, kuris pirmoje eilėje perdavė sveikinimus ir pristatė savo atgabentas knygas bei filmą "Aukso žąsį". (rs)

CICEROJ FAMINĖS
DR. K. GRINIŲ

Lietuvių politinių, kultūrinių ir savišalpinių org-jų k-tas, sudarytas Cicero LB Apyl. ribose; š.m. sausio 8 d., 2 val. po piet Cicero parapijos salėje, 1500 S. 49 Court, Cicero, Ill. ruošia trečiojo Lietuvos Prezidento dr. K. Griniaus 100 metų gimimo sukakties paminėjimą. Dalyvaus Lietuvos Gen. konsulas dr. P. Daužvardis, L.B. Centro V-bos

Kun. Antano Perkumo pagerbimas Venezueloje. Nuotraukoje iš kairės: inž. V. Venckus, H. Gavorskas, kun. A. Perkumas, saleziečių provincinolas, J. Bieliūnas, kiniečių bendruomenės atstovas, J. Zavadzkas J. Dirvelis ir M. Kvedaras.

VENEZUELOJ PAGERBTAS KUN. A. PERKUMAS

Lapkričio 27 d. Caracas mieste, VLSB-nės kapelionas ir Pontifikalinės Misijos Direktorius Venezueloje, kun. Antanas Perkumas iškilmingai atšventė savo kunigystės 25 metų sukaktį.

Sidabrinio jubiliejaus aktas prasidėjo pamaldomis La Vega bažnyčioje. Šia proga šv. Mišias atnašavo patsai solenizantas, asistuojant ke-

turiems kunigams — saleziečiams, buvusiems jo mokiniam, taip pat visų nuoširdumu prisidėjusių ir lietuvis klierikas A. Dugnas. Šv. Mišių metu jaudinantį momentą sudarė Lietuvių B-nės jaunimo atstovai, atnešdami prie altoriaus vandenį ir vyną, o Rasa Tamašauskaitė, apsirengusi tautiniais rūbais, padavė ant patenos 5 Ostijas (nuo penkių LB apylinkių) tuom simbolizuojant, kad kun. Antanas Perkumas tarnauja ne tik Dievui, bet dirbdamas su Bendruomene atstovauja ir Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės idėjai. Bažnyčia buvo pilnutėlė iš visos Venezuelos atvykusių lietuvių bei vietinių Caracas gyventojų — venezueliečių.

Po pamaldų gretimoje salėje įvyko šiai progai pritaikytas iškilmingas aktas, kurį pradėjo B-nės pirm. inž. Vladas Venckus, pakviesdamas garbės prezidiuman šios šventės kaltininką kun. A. Perkumą S.D.B., jaunimo atstovę Danutę Statkutę-Rosales, saleziečių kongregacijos provinciolą, VLIKo Atstovybės Venezueloj pirm. J. Bieliūną, visų apylinkių pirmininkus ir kiniečių kolonijos atstovą Venezueloje.

Kun. A. Perkumo veiklą svetur ir Venezueloje nušvietė savo paskaitoje J. Zavadzkas.

Toliau sekė sveikiniai ir dovanų įteikimas. Pirmutinis sveikino B-nės pirm. palinkėdamas gerb. jubiliatui dar daugel metų dirbti Dievui ir

Tėvynei ir 50 metų kunigystės sukaktį švęsti Laisvoj Lietuvoj. VLIKo atstovybės vardu p. J. Bieliūnas, Barquisimeto apyl. J. Dirvelis, Caracas — St. Jankauskas, Maracay — H. Gavorskas, Maracaibo — Dr. A. Šulcas, Valencijos — J. Zavadzkas ir daugelis kitų.

Raštu sukaktuvininką sveikino: popiežius Povelas VI, mons. Samorė paskutinysis Nuncijus Nepriklausomoje Lietuvoje, Lietuvos Diplomati-

jos Šefas St. Lozoraitis, Lietuvos ministeris prie Šv. Sosto S. Girdvainis, Lietuvos atstovas Uruguay A. Grišonas, FLB vardu St. Barzdukas, VLIKo — V. Sidzikauskas, Vysk. V. Brizgys, Balfo — kun. L. Jankus, Saleziečių kongregacijos Kinijos provincinolas, Italijos L. B. Mons. Mincevičius, Kolombijos LB kun. Tamošiūnas, buv. mokiniai saleziečiai Hong-Konge ir kt.

Reikia pastebėti, kad Sukaktuvininkas susilaukė daug vertingų dovanų iš buv. Venezuelos lietuvių, dabar jau įsikūrusių JAV.

Toliau sekė meninė dalis, kurią išpildė tautinių šokių ansamblis ir kitų organizacijų pasirodymai.

Pasibaigus programai, garbės svečiai ir šventės dalyviai buvo pakviesti užkandžiams į Lietuvių Centrą. Čia ponia V. Balutienė, Klovienė, B. Domeikienė ir kitų visi maloniai buvo pavaišinti ir jaukioje lietuviškoje aplinkumoje, sklindant lietuviškos dainos garsams, prabėgo kelias valandas.

Šią kun. Antano Perkumo kunigystės sukaktį organizavo VLSB-nės Centro Valdyba, talkininkaujant Lietuvių Namų Fundatorių Komitetui. (b)

Tautinės srovės veteranui, A. L. Tautinės
S-gos Chicagos skyriaus nariui

PRANUI GUDUI

mirus, jo dukrai, sūnūs ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

A. L. Tautinės Sąjungos
Chicagos Skyriaus Valdyba

Mirus mylimai žmonai ir motinai

JANINAI JONYNIENEI

dail. V. K. JONYNĄ, dukterį, seserį ir brolių nuoširdžiai užjaučiame

Stankūnaitės su šeimomis

JANUTEI GUSTAITYTEI-JONYNIENEI

mirus, jos vyrui dailininkui V. K. JONYNUI, dukrai GIEDRUTEI, sesutei GRAŽINAI KRIVIKIENEI ir artimiesiems giliausią užuojautą reiškia

M. ir J. Adomaičiai,
V. ir J. Viliušiai

Gerajam kaimynui

MARCELINUI GUGIUI

mirus, žmoną, dukterį ir sūnų nuoširdžiai užjaučiame

Stankūnaitės su šeimomis

**PAULINAI
GERVAITEI-RAULINAITIENEI**

mirus, jos vyrui Dr. P. V. RAULINAIČIUI, jo sūnams ALGIUI ir JULIUI bei artimiesiems širdingą užuojautą reiškia

V. ir J. Viliušiai

pirm. J. Jasaitis ir Cicero miesto sekretorius J. F. Kimbark. Paskaitą apie dr. K. Grinių skaitys L.V.L.S -gos pirm. Jonas Daugėla iš Clevelando. Meninę programos dalį išpildys solistė Juzė Krištolaitytė iš Clevelando, aktorius L. Barauskas ir pianistas Al. Vasaitis. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

AUKOS DIRVAI

K. Kalendra, Concord	5,00
St. Vilinskas, Windsor	4,00
P. Dilis, Elizabeth	20,00
A. Misitnas, Detroit	4,00
B. Svilas, Detroit	2,00
K. Kasakaitis, Chicago	2,00
J. Montvila, Chicago	4,00
J. Šalčius, Pittston	5,00
V.P. Janušonis, Milwaukee	1,00
E.V. Drukeinis, Dayton	10,00
J. Montvila, Bayside	4,00
E. Varekojis, Cleveland	2,00
J. Dalbokas, Chicago	1,00
M. Židonis, New Haven	4,00
J. Stimbursys, Cleveland	3,00
V. Kazakevičius, Maspeth ..	1,00
K. Rožanskas, Chicago	4,00
V. Janulaitis, Chicago	4,00
A. Jonaitis, Cleveland	2,00
A. Keturakis, Boston	1,00
V. Petrauskas, Chicago	2,00
A. Kalvaitis, Chicago	4,00

DIRVA

1967 METAMS
TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Šis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus priimama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiunčiant tik \$10, jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apačioje esančią atkarpą, išpildykite aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvai.

DIRVA 6907 Superior Avenue Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio

Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Pavardė, vardas

Adresas

Miestas Valst. Zip

PATOGU TAUPYTI ŠV. ANTANO TAUPYMO BENDROVĖJ

J.F. Gribauskas, Šv. Antano Taupymo Bendrovės sekretorius ir vedėjas.

Šv. Antano Taupymo bendrovėje mielai priimami kaip stambesni, taip ir smulkesni indėlininkai.

Indėlių taupymo planas yra labai parankus pensininkams ir kitiems taupytojams, kurie taupo reguliariai. Pagal šį planą, taupytojai įdeda ar išima indėlius šimtinėmis ir dividendų čekiai jiems siunčiami kas trys mėnesiai 4¼% pelnu per metus.

Bonų taupymo sertifikatai tinka stambiems ir smulkiems indėlininkams, kurie nori saugiai taupyti ir gauti didesnę dividendą. Tokiems yra išduodami sertifikatai tūkstantinėmis ir pelno 5% metams ir indėliai įdedami 3 metų terminui. Pelnyti dividendai gali būti prirašyti prie indėlių arba išmokami. Tie sertifikatai vėl gali būti prailginami 3 metams ir pelno di-

desnį dividendą. Paprastoms taupymo knygelėmis, kur nėra jokių apribojimų, taip pat yra gaunamas didesnis dividendas negu bankuose. Indėliai įdėti iki 10 d. mėnesio, pelno nuo 1 mėn. dienos. Visi indėliai yra apdrausti Federalės valdžios iki 15,000 dol.

Pasirinkite Šv. Antano Taupymo bendrovę, 1447 S. 49th Court, Cicero, Ill., jūsų taupymo centru 1967 metams ir tolimesniam laikui. Dėl papildomų informacijų kreipkitės telefonais: mieste 242-4395 ir užmiestyje — 656-6330.

1967 metais sausio mėn. taupytojai įdėjo \$500 ar daugiau, gaus nemokamai 16 dalių servisą. Skiriama tik vienas servisas šeimai. Paštu nebus siunčiamas.

Įstaigos vedėju yra žinomas veikėjas J. F. Gribauskas.